

PREHL'AD VÝSTUPOV

Január 2020

SLOVENSKÝ ZVÄZ
PEKÁROV, CUKRÁROV A CESTOVINÁROV

04.01.2020	TA3	Pekárov trápia vysoké náklady
04.01.2020	TA3	Pekárov trápia vysoké náklady
04.01.2020	TA3	Pekárov trápia vysoké náklady
08.01.2020	etrend.sk	Novinky v biznise: Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi
09.01.2020	Trend	Novinky v biznise: Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi
10.01.2020	etrend.sk	Novinky v biznise v roku 2020: Firmy čaká spleť noviniek a príkazov
10.01.2020	azzz.sk	Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi
10.01.2020	etrend.sk	Novinky v biznise v roku 2020: Firmy čaká spleť noviniek a príkazov
10.01.2020	dennikn.sk	Dopekaný chlieb namiesto čerstvého. Malé pekárne likviduje minimálna mzda
13.01.2020	TA3	Zlacnejú zdravé potraviny?
14.01.2020	biznis.sk	Zlacnejú zdravé potraviny?
14.01.2020	biznis.sk	TÉMA DŇA: Znížená DPH na vybrané druhy potravín
24.01.2020	Rádio Regina	Pekárov trápia lacný dovoz mrazeného a dopekného pečiva
24.01.2020	STV1	Pekárov likvidujú aj vyššie mzdové náklady
24.01.2020	TA3	Pekári v ohrození

Plné znenia

Pekárov trápia vysoké náklady

Dátum: 04.01.2020

Zdroj: TA3

Strana: 1

Originál:

Rastislav ILIEV, moderátor

Pekárov vlní potešil zákon o nekalých praktikách v obchode s potravinami. Podľa rezortu pôdohospodárstva je jeho úlohou vytvoriť férovejšie podmienky pre dodávateľov, medzi ktorých patria aj pekári. Hlavu v smútku ale majú pre stále sa zvyšujúce náklady, ale

aj z nízkej propagácie domácich potravín.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Obchodné reťazce podľa agrotezortu tlačili na znižovanie cien potravín až pod ich výrobné náklady. V minulosti na to niekoľkokrát poukázali aj pekári. Prijatie zákona o nekalých obchodných praktikách v obchode s potravinami preto privítali.

Vladislav BARIČÁK, riaditeľ pekárenskej divízie Penam

Zásadných vecí, ktoré nám pozitívne pomôžu, je vlastne klauzula, ktorá hovorí o zákaze predaja, alebo resp. o zákaze uzatvárať zmluvy, ktorých predmetom je predaj pod výrobné náklady.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa SPPK

Často museli súhlasiť s takou cenou za ich výrobky, ktoré ani zďaleka nepokrývali náklady na dané výrobky a napr. hovorím o cenách chleba alebo o cenách rožkov.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Tento sektor je ale podľa pekárov dlhodobo v zlej kondícii. Celkové náklady sa zvýšili o 18 miliónov eur. K tomu prispelo aj to, že príplatky za prácu v noci, v sobotu a v nedeľu vláda od mája 2018 naviazala na minimálnu mzdu.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa SPPK

Vysporiadali tak, že boli nútení obmedziť svoju činnosť, a to počas víkendov a sviatkov a dokonca niektoré boli, také tie malé pekárne, že dokonca museli zrušiť výrobu v nočných hodinách.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, Slov. zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

Mzdové náklady predstavujú okolo 40 % všetkých nákladov spoločnosti a tieto sa vlastne medziročne vracajú aj z dôvodu nárastu minimálnej mzdy a samozrejme, spomínaných zákonných príplatkov. Takže predpokladáme, že v roku 2020 budú tieto mzdové náklady tvoriť až okolo 45 %.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Slovenskí pekári sú menej konkurencieschopní doma i v zahraničí. Pomôcť by podľa nich mohla výraznejšia propagácia lokálnych výrobkov. Zvýšiť podiel slovenských produktov na pultoch však má v rukách aj samotný spotrebiteľ.

José Mariá Fernández del VALLADO, gen. sekretár Svetovej únie pekárov

Chcete unifikovaný výrobok dovezený, ktovie odkiaľ s veľkou uhlíkovou stopou, nevíete, komu tie peniaze idú? Alebo chcete čerstvé produkty? Keď budú ľudia takto uvažovať, nebude potrebné ani sprísňovanie legislatívy.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Riešením by podľa pekárov mohlo byť naviazanie sociálnych príplatkov na rast priemernej mzdy. Náklady na prácu by tak mohli rásť miernejším tempom. Žalostný stav s nízkymi mzdami a nedostatkom zamestnancov ale podľa pekárov bude rezonovať aj v tomto roku. Viktória Némethová, TA3.

Pekárov trápia vysoké náklady

Dátum: 04.01.2020

Zdroj: TA3

Strana: 7

Originál:

Zuzana STRAKOVÁ WENZLOVÁ, moderátorka

Pekárov vlní potešenie zákonom o nekalých praktikách v obchode s potravinami. Podľa rezortu pôdohospodárstva je jeho úlohou vytvoriť férovejšie podmienky pre dodávateľov, medzi ktorých patria aj pekári. Hlavu v smútku však majú pre stále sa zvyšujúce náklady, ale z nízkej propagácie domácich potravín.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Obchodné reťazce podľa agrotezistu tlačili na znižovanie cien potravín až pod ich výrobné náklady. V minulosti na to niekoľkokrát poukázali aj pekári. Prijatie zákona o nekalých obchodných praktikách v obchode s potravinami preto privítali.

Vladislav BARIČÁK, riaditeľ pekárenskej divízie Penam

Zásadných vecí, ktoré nám pozitívne pomôžu, je vlastne klauzula, ktorá hovorí o zákaze predaja alebo respektíve o zákaze uzatvárať zmluvy rýchlo, ktorých predmetom je predaj pod výrobné náklady.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Častokrát museli súhlasiť s takou cenou za ich výrobky, ktoré ani zďaleka nepokrývali náklady na dané výrobky a napríklad hovorím o cenách chleba alebo o cenách rožkov.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Tento sektor je ale podľa pekárov dlhodobo v zlej kondícii. Celkové náklady sa zvýšili o 18 miliónov eur, k čomu prispelo aj to, že príplatky za prácu v noci, v sobotu a v nedeľu vláda od mája 2018 naviazala na minimálnu mzdu.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Vysporiadaní tak, že boli nútení obmedziť svoju činnosť, a to počas víkendov a sviatkov a dokonca niektoré boli také tie malé pekárne, že dokonca museli zrušiť výrobu v nočných hodinách.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, predsedníčka Zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov

Mzdové náklady predstavujú okolo 40 percent všetkých nákladov v spoločnosti a tieto sa vlastne medzročne zráťujú, aj z dôvodu nárastu minimálnej mzdy a samozrejme spomínaných zákonných príplatkov. Takže predpokladáme, že v roku 2020 budú tieto mzdové náklady tvoriť až okolo 45 percent.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Slovenskí pekári sú menej konkurencieschopní doma i v zahraničí. Pomôcť by podľa nich mohla výraznejšia propagácia lokálnych výrobkov. Zvýšiť podiel slovenských produktov na pultoch však má v rukách aj samotný spotrebiteľ.

José Mariá Fernández del Vallado, gen. sekretár Svetovej únie pekárov

Chcete unifikovaný výrobok dovezený kto vie odkiaľ s veľkou uhlíkovou stopou, nevíete, komu tie peniaze idú, alebo chcete čerstvé produkty? Keď budú ľudia takto uvažovať, nebude potrebné ani sprísňovanie legislatívy.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Riešením by podľa pekárov mohlo byť naviazanie sociálnych príplatkov na rast priemernej mzdy. Náklady na prácu by tak mohli rásť miernejším tempom. Žalostný stav s nízkymi mzdami a nedostatkom zamestnancov ale podľa pekárov bude rezonovať aj v tomto roku. Viktória Némethová, TA3.

Pekárov trápia vysoké náklady

Dátum: 04.01.2020

Zdroj: TA3

Strana: 7

Originál:

Zuzana STRAKOVÁ WENZLOVÁ, moderátorka

Pekárov vlní potešil zákon o nekalých praktikách v obchode s potravinami. Podľa rezortu pôdohospodárstva je jeho úlohou vytvoriť férovejšie podmienky pre dodávateľov, medzi ktorých patria aj pekári. Hlavu v smútku však majú pre stále sa zvyšujúce náklady, ale z nízkej propagácie domácich potravín.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Obchodné reťazce podľa agrotezistu tlačili na znižovanie cien potravín až pod ich výrobné náklady. V minulosti na to niekoľkokrát

poukázali aj pekári. Prijatie zákona o nekalých obchodných praktikách v obchode s potravinami preto privítali.

Vladislav BARIČÁK, riaditeľ pekárenskej divízie Penam

Vecí, ktoré nám pozitívne pomôžu, je vlastne klauzula, ktorá hovorí o zákaze predaja alebo resp. o zákaze uzatvárať zmluvy ktorých predmetom je predaj pod výrobné náklady.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Častokrát museli súhlasiť s takou cenou za ich výrobky, ktoré ani zďaleka nepokrývali náklady na dané výrobky a napr. hovorím o cenách chleba alebo o cenách rožkov.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Tento sektor je ale podľa pekárov dlhodobo v zlej kondícii. Celkové náklady sa zvýšili o 18.000.000 EUR, k čomu prispelo aj to, že príplatky za prácu v noci, v sobotu a v nedeľu, vláda od mája 2018 naviazala na minimálnu mzdu.

Jana HOLÉCIOVÁ, hovorkyňa, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Vysporiadali tak, že boli nútení obmedziť svoju činnosť, a to počas víkendov a sviatkov a dokonca niektoré boli také tie malé pekárne, že dokonca museli zrušiť výrobu v nočných hodinách.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

Mzdové náklady predstavujú 40 % všetkých nákladov spoločnosti a tieto sa vlastne medzročne vzrastajú aj z dôvodu nárastu minimálnej mzdy a samozrejme, spomínaných zákonných príplatkov. Takže predpokladáme, že v roku 2020 budú tieto mzdové náklady tvoriť až okolo 45 %.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Slovenskí pekári sú menej konkurencieschopní doma i v zahraničí. Pomôcť by podľa nich mohla výraznejšia propagácia lokálnych výrobkov. Zvýšiť podiel slovenských produktov na pultoch však má v rukách aj samotný spotrebiteľ.

José Mariá FERNANDÉZ del VALLADO, generálny sekretár Svetovej únie pekárov

Chcete unifikovaný výrobok dovezený ktovie odkiaľ, s veľkou uhlíkovou stopou. Neviete, komu tie peniaze idú. Alebo chcete čerstvé produkty? Keď budú ľudia takto uvažovať, nebude potrebné ani sprísňovanie legislatívy.

Viktória NÉMETHOVÁ, redaktorka

Riešením by podľa pekárov mohlo byť naviazanie sociálnych príplatkov na rast priemernej mzdy. Náklady na prácu by tak mohli rásť miernejším tempom. Žalostný stav s nízkymi mzdami a nedostatkom zamestnancov ale podľa pekárov bude rezonovať aj v tomto roku. Viktória Némethová, TA3.

Novinky v biznise: Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi

Dátum: 08.01.2020

Zdroj: etrend.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Zuzana Kullová

Podnikatelia budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020. Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Štát trestá nízkozarábajúcich

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny. „Vláda súbežne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu

zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent. Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

Najviac sú ohrozené firmy s viacmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viacmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočné a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády. „Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania. „Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Miriam Filová.

Bremeno vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza **Tatiana Lopúchová, predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov.**

„Nárast mzdových nákladov za obdobie posledných dvoch rokov je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia.“ Viktor Gumán, riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zaťažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej firmy LeitnerLeitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur. Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004.

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmien. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka poradenskej a auditorskej spoločnosti Grant Thornton.

Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hradené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca spoločnosti LeitnerLeitner.

Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniiteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok.

„Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obratu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová. Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysedlák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojné účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rážová pre TREND. Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS). Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon. „Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

„Ťažko sa firmám pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet.“ Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie.

Superodpočet stúpné

Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné spätne uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent. „Tento nástroj určený na akýkoľvek inovatívny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatniť si ho môžu každý rok,“ spresňuje.

Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniteľná suma

Nezdaniteľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura. Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatne zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura. K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z novinek je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc. Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremenia menovitú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra.

Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťažuje podnikanie fyzickým osobám v exekúcii. Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní. Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur. Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

Novinky v biznise: Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi

Dátum: 09.01.2020

Zdroj: Trend

Strana: 40

Originál:

Zuzana Kullová

Podnikatelia sa v tomto roku budú musieť vyrovnávať s vyššou minimálnou mzdou, s vyššími príplatkami za prácu v neštandardnom čase, ako aj so sociálnymi balíkami

Podnikatelia budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020. Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku. Štát trestá nízkozarábajúcich. Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny. „Vláda súběžne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent. Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR. Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou. Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády. „Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania. „Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Miriam Filová.

Bremeno vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza [Tatiana Lopúchová](#), [predsedníčka Slovenského zväzu pekárov a cestovinárov](#).

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zaťažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerne výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárskkej spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti. Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej firmy LeitnerLeitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur. Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004.

„Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obratu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová. Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysesdlák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojné účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rážová pre TREND. Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS). Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon. „Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie. Superodpočet stúpne. Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné spätne uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent. „Tento nástroj určený na akýkoľvek inovatívny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatniť si ho môžu každý rok,“ spresňuje.

Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniteľná suma. Nezdaniteľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura. Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatne zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura. K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

49 790 €

je maximálny ročný príjem, ktorý bude môcť dosiahnuť podnikateľ, aby bol zaradený do kategórie mikrodaňovníka

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmiern. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka poradenskej a

auditorskej spoločnosti Grant Thornton. Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hrazené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca spoločnosti LeitnerLeitner. Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok. Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z novín je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc. Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremenia menovitú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra. Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťažuje podnikanie fyzickým osobám v exekúcii. Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní. Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur. Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

Novinky v biznise: Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi

Podnikatelia sa v tomto roku budú musieť vyrovnávať s vyššou minimálnou mzdou, s vyššími príplatkami za prácu v neštandardnom čase, ako aj so sociálnymi balíčkami

Zuzana Kullová

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter navrhol na rok 2020 zvýšenie minimálnej mzdy na 580 eur, čo vláda napokon schválila. Mnohým firmám to spôsobuje finančné ťažkosti.

Podnikatelia budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020. Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Štát trestá nízkozarábajúcich

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov

s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny. „Vláda súběžne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka

FOTO – TASR

49 790 €

Je maximálny ročný príjem, ktorý bude môcť dosiahnuť podnikateľ, aby bol zaradený do kategórie mikrodaňovníka

má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent. Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Mária Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády. „Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania. „Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Mária Filová.

Bremeno vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza Tatiana Lopúchová, predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov.

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zatažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkov exponovaných časov do

„Nárast mzdových nákladov za obdobie posledných dvoch rokov je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia.“ Viktor Gumán, riaditeľ košickej pekárne Vamex

štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárne Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej firmy LeitnerLeitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur.

Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004.

„Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obrátu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová. Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent ne-

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmiern. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka

poradenskej a auditorskej spoločnosti Grant Thornton. Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hrazené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca

spoločnosti LeitnerLeitner. Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania predávkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok.

považuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Nový, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojnú účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduchú účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rázová pre TREND. Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS). Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikateľ bez

„Ťažko sa firmám pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet.“ Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR

toho, aby neporušil zákon. „Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítavať naraz až do výšky celého základu dane, na

rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie.

Superodpočet stúpne

Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné späť uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent. „Tento nástroj určený na akýkoľvek inovátny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatníť si ho môžu každý rok,“ spresňuje.

Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniteľná suma

Nezdaniteľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítavať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura. Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatnej zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura. K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z novinek je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc. Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremaňujú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa

však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra. Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťaží podnikanie fyzickým osobám v exekúcii. Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní. Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale

zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur. Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

FOTO – AZZZ SR

Späť

Novinky v biznise v roku 2020: Firmy čaká spleť novínok a príkazov

Dátum: 10.01.2020

Zdroj: etrend.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Zuzana Kullová

Podnikatelia budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020.

Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny.

Štát trestá nízkozarábajúcich

„Vláda súbežne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent.

Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády.

„Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania.

„Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Miriam Filová.

Bremeno vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza [Tatiana Lopúchová](#), [predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovínárov](#).

„Nárast mzdových nákladov za obdobie posledných dvoch rokov je neúmerne výkonnosti nášho odvetvia.“ Viktor Gumán, riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex Zdroj: Ivan Fleischer

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zaťažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerne výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej

firmy Leitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur.

Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004.

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmien. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka poradenskej a auditorskej spoločnosti Grant Thornton.

Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hradené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca spoločnosti LeitnerLeitner.

Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok.

„Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obratu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová.

Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysedlák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojnú účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rážová pre TREND.

Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS).

Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon.

„Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

„Ťažko sa firmám pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet.“ Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR Zdroj: AZZZ SR

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie.

Superodpočet stúpane

Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné spätne uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent.

„Tento nástroj určený na akýkoľvek inovatívny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatniť si ho môžu každý rok,“ spresňuje.

Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniteľná suma

Nezdaniteľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura.

Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatne zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura.

K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z noviniek je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc.

Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremenia menovitú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra.

Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťažuje podnikanie fyzickým osobám v exekúcii. Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní.

Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur.

Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi

Dátum: 10.01.2020

Zdroj: azzz.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Zdroj: [www.etrend.sk](#) Podnikatelia sa v tomto roku budú musieť vyrovnávať s vyššou minimálnou mzdou, s vyššími príplatkami za prácu v neštandardnom čase, ako aj so sociálnymi balíkami

Ďalej budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020. Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Štát trestá nízkozarábajúcich

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny. „Vláda súbežne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent. Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Miriam Filová, hovorkyňa Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR). Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády. „Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania. „Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Miriam Filová. Breme vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza [Tatiana Lopúchová](#), predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov.

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zaťažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej firmy LeitnerLeitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur. Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004. „Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obratu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová. Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysedlák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojnú účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rážová pre TREND. Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS). Firmy sa budú musieť vedieť správne

zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon. „Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie.

Superodpočet stúpane

Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné späť uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent. „Tento nástroj určený na akýkoľvek inovatívny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatniť si ho môžu každý rok,“ spresňuje. Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniteľná suma

Nezdaniteľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura. Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatne zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura. K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmien. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka poradenskej a audítorskej spoločnosti Grant Thornton. Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hrazené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca spoločnosti LeitnerLeitner.

Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok.

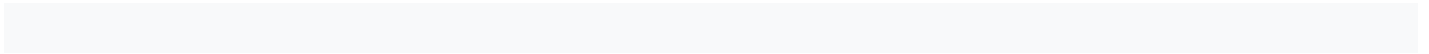
Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z novinek je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc. Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremenia menovitú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra. Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťažuje podnikanie fyzickým osobám v exekúcii.

Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní. Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur. Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

49 790 eur je maximálny ročný príjem, ktorý bude môcť dosiahnuť podnikateľ, aby bol zaradený do kategórie mikrodaňovníka

Zdroj: TREND

Firmy budú kormidlovať medzi zákonmi

 Páči sa mi to

Zdroj: www.etrend.sk

Podnikatelia sa v tomto roku budú musieť vyrovnávať s vyššou minimálnou mzdou, s vyššími príplatkami za prácu v neštandardnom čase, ako aj so sociálnymi balíkmi.

Ďalej budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020. Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Štát trestá nízkozarábajúcich

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov.

Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny. „Vláda súběžne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent. Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Mária Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR).

Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády. „Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania. „Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im výrazne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Mária Filová. Bremono vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza Tatiana Lopúchová, predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov.

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zafažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerný výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárskosť spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej firmy LeitnerLeitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur. Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnakej dane v roku 2004. „Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obrátu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová. Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysediák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojné účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rázová pre TREND. Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS). Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitú súčasnú legislatívu. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon. „Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

Pre ostatných podnikateľov i živnostníkov je tu ďalšia novinka v oblasti dane z príjmov. Od roku 2020 možno umyť daňovú stratu na výšku

Späť

Novinky v biznise v roku 2020: Firmy čaká spleť novínok a príkazov

Dátum: 10.01.2020

Zdroj: etrend.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Zuzana Kullová

Podnikatelia budú platiť daň 15 percent pri ročnom príjme do 100-tisíc eur. Zvyšuje sa superodpočet výdavkov na vedu a výskum zo 150 na 200 percent. To sú len niektoré vybrané novinky TRENDU pre biznis v roku 2020.

Najviac legislatívnych úprav sa dotýka zákona o dani z príjmov, zmeny nastali aj v Zákonníku práce či v Obchodnom zákonníku.

Situácia v podnikateľskom prostredí sa od januára 2020 zhoršuje pre skokový nárast minimálnej mzdy, s čím súvisí aj rast príplatkov za prácu v noci, počas sviatkov a víkendov. Minimálna mzda sa zvyšuje z 520 eur na 580 eur. Aj keď vláda argumentuje pri jej zvyšovaní podporou ľudí s menšími zárobkami, v skutočnosti väčšinu zamestnancov s príjmom nižším ako priemerná mzda zaťažuje viac ako okolité krajiny.

Štát trestá nízkozarábajúcich

„Vláda súbežne trestá firmy rekordne vysokou cenou práce a zároveň trestá väčšinu zamestnancov vyššími daňami a odvodmi, ako majú okolité štáty a bohaté Nemecko a Rakúsko,“ hovorí pre TREND Silvia Hallová, daňová partnerka spoločnosti Grant Thornton.

Zo štátov V4, ako aj Rakúska a Nemecka má Slovensko najvyššiu cenu práce. Daňové a odvodové zaťaženie, ktoré musí zamestnávateľ platiť z hrubej mzdy, predstavuje aktuálne 35,2 percenta. V Česku je to 33,8 percenta, v Rakúsku percento kolíše podľa výšky príjmu od 30,35 do 31,79. Najnižšiu cenu práce má Maďarsko, a to 19 percent.

Neodôvodnené a ničím nepodložené razantné zvyšovanie minimálnej mzdy v kombinácii s vyššími príplatkami môže mať veľmi negatívny dosah na firmy aj zamestnancov, podotkla pre TREND Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

Najviac sú ohrozené firmy s viaczmennou prevádzkou

Najväčšiu daňovú a odvodovú záťaž musia znášať firmy s viaczmennou prevádzkou a vyšším počtom zamestnancov, ktorým razantne rastú náklady na nočnú a víkendovú prácu. Prispelo k tomu viacero nesystémových opatrení zo strany vlády.

„Medzi ne patria napríklad rekreačné poukazy, ktoré ako povinnosť nepozná legislatíva žiadnej z okolitých krajín ani zákony Rakúska a Nemecka,“ dodáva S. Hallová. Zvyšujúce sa náklady odrádzajú mnohých podnikateľov od podnikania.

„Ťažko sa im pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet,“ spresňuje pre TREND Miriam Filová.

Bremeno vysokých miezd pociťujú na svojich pleciach napríklad pekári. „Za obdobie od januára 2019 do januára 2020 došlo k zvýšeniu nákladov štvornásobne, pričom takúto intenzitu záťaže v podobe kontinuálneho zvyšovania mzdových nákladov jednoducho nie je možné zvládnuť,“ uvádza [Tatiana Lopúchová](#), [predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovínárov](#).

„Nárast mzdových nákladov za obdobie posledných dvoch rokov je neúmerne výkonnosti nášho odvetvia.“ Viktor Gumán, riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex Zdroj: Ivan Fleischer

V tomto sektore je až 81 percent odpracovaných hodín zaťažených spomínanými príplatkami, pričom tam nie je možnosť presunúť výrobu z príplatkovo exponovaných časov do štandardných pracovných hodín. „Základným problémom je, že nárast mzdových nákladov za posledné dva roky je neúmerne výkonnosti nášho odvetvia,“ potvrdil pre TREND Viktor Gumán, generálny riaditeľ košickej pekárenskej spoločnosti Vamex.

Dve daňové sadzby narušujú pravidlo rovnosti

Malé a stredné firmy čaká od tohto roka 15-percentná daň z príjmov. Ako podotýka Martin Jakubec, daňový poradca z poradenskej

firmy Leitner, táto zmena sa týka živnostníkov aj firiem, ktorých ročný príjem z podnikania nepresiahne 100-tisíc eur.

Toto zvýhodnenie si môžu uplatniť na príjmy za rok 2020, teda v daňovom priznaní podanom v roku 2021. Vytvorenie dvoch daňových sadzieb však na druhej strane narušuje princíp rovnosti, ktorý platil na Slovensku od zavedenia rovnej dane v roku 2004.

Zmeny pre zamestnávateľov

Od prvého januára tohto roka majú zamestnanci, ktorí ešte nedovršili 33 rokov a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky. Zmeny nastali aj pri zdaňovaní odmien. Zvyšuje sa oslobodenie príspevku na nájomné bývanie pre zamestnancov zo 60 na 100 eur mesačne a v prípade, že ich pracovný pomer trvá viac ako dva roky, až na 350 eur mesačne.

Príjmy v súvislosti so zvyšovaním kvalifikácie pracovníkov budú oslobodené od dane a odvodov, ak je splnená podmienka trvania pracovného pomeru aspoň 24 mesiacov. „Náklady budú uznané ako daňový výdavok zamestnávateľa, ak preukáže, že dosiahnutie vyššej kvalifikácie zamestnanca je nevyhnutné pre podnikanie firmy,“ objasňuje Silvia Hallová, daňová partnerka poradenskej a auditorskej spoločnosti Grant Thornton.

Oslobodené sú aj preventívne prehliadky nad rámec zákona, ak sú hradené zo sociálneho fondu. „Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj príspevok na športovú činnosť dieťaťa. Oslobodený je do 275 eur v úhrne na všetky deti zamestnanca za rok, maximálne do 55 percent výdavkov,“ konštatuje Martin Jakubec, daňový poradca spoločnosti LeitnerLeitner.

Novela zákona o dani z príjmov umožňuje od tohto roka zasielať niektoré druhy mzdových dokladov už aj elektronicky e-mailom, napríklad žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov. Ruší sa aj povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu každý rok.

„Ide tiež o pozvánku pre firmy, aby svoje podnikanie optimalizovali a aspoň časť obratu vyčlenili do nových eseročiek s plánovaným príjmom do 100-tisíc eur a s nižším zdanením,“ podotýka S. Hallová.

Keďže zákon neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by umožňovalo postihovať takéto kroky, je to pre daňových optimalizátorov riešenie s nulovým rizikom. Zníženie sadzby na 15 percent nepovažuje za nástroj, ktorý by mal priniesť relevantné oživenie ekonomiky, ani Viktor Novysedlák, výkonný riaditeľ Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Je tu však jedno obmedzenie, na ktoré by mali myslieť práve živnostníci pri výpočte limitu nižšej dane. „Podnikatelia, ktorí vedú podvojnú účtovníctvo, vychádzajú pri výpočte limitu z výnosov. Ale fyzické osoby s príjmami z podnikania podľa zákona o dani z príjmov, ktoré budú viesť jednoduché účtovníctvo alebo daňovú evidenciu, budú limit zisťovať zo všetkých príjmov,“ objasňuje daňová poradkyňa Milena Rážová pre TREND.

Bude to platiť bez ohľadu na to, či tieto príjmy sú alebo nie sú predmetom dane z príjmov. Od tohto roku sa pre fyzické aj právnické osoby zvyšuje hranica povinnosti platenia preddavkov na daň z 2 500 na 5 000 eur.

Nová kategória podnikateľa mikrodaňovníka

V zákone o dani z príjmov vznikla nová kategória podnikateľa – mikrodaňovník. Ide o fyzickú, ale aj právnickú osobu, ktorej príjem za zdaňovacie obdobie nepresiahne 49 790 eur. Reálne výhody a špeciálne režimy pre podnikateľov budú platiť až od roku 2021, spresňuje Jaroslava Lukačovičová, poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska (ZPS).

Firmy sa budú musieť vedieť správne zaradiť do tejto kategórie, čo môže priniesť viaceré komplikácie vzhľadom na zložitosť súčasnej legislatívy. Každý tretí podnikateľ v nedávnom prieskume ZPS prezradil, že nedokáže podnikáť bez toho, aby neporušil zákon.

„Mikrodaňovníci budú mať zjednodušenie napríklad v oblasti odpisovania majetku. Do nákladov si majetok môžu premietnuť cez odpisy v ľubovoľnej výške, teda rýchlejšie, a nie počas presne stanoveného počtu rokov ako ostatní podnikatelia,“ podotýka M. Jakubec. Takisto si môžu od roku 2021 daňovú stratu odpočítať naraz až do výšky celého základu dane, na rozdiel od ostatných spoločností, ktoré majú túto možnosť len do výšky 50 percent zo základu dane.

„Ťažko sa firmám pripravujú biznisové plány, keď v priebehu roka sa im navalia mnohé povinnosti, ktoré im významne ovplyvňujú rozpočet.“ Miriam Filová, hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR Zdroj: AZZZ SR

Pre ostatné spoločnosti i živnostníkov je tu ďalšia novinka v zákone o dani z príjmov. Od roku 2020 možno umorovať daňové straty počas piatich rokov namiesto predchádzajúcich štyroch rokov. Okrem toho už nebudú musieť byť umorované rovnomerne. Pri správnom nastavení poskytuje táto zmena zaujímavé možnosti legálnej daňovej optimalizácie.

Superodpočet stúpane

Od roku 2020 sa zvyšuje superodpočet výdavkov na vedu a výskum na 200 percent, pričom za rok 2019 si bolo možné spätne uplatniť 150 percent nákladov. Podľa Kristíny Šumichrastovej, riaditeľky spoločnosti Ayming pre ČR a SR, v roku 2019 firmy mohli usporiť až 31,5 percenta z takejto investície, v tomto roku to bude 42 percent.

„Tento nástroj určený na akýkoľvek inovatívny alebo vývojový projekt má byť pružný pre všetky podniky bez rozdielu veľkosti a regiónov. Uplatniť si ho môžu každý rok,“ spresňuje.

Od tohto roku si môžu superodpočet prenášať až päť rokov, predtým to boli štyri roky. Treba však povedať, že má len malý prínos pre skutočne zásadné výskumné projekty. „Jedným z problémov je verejný register daňovníkov uplatňujúcich si superodpočet, ktorý obsahuje aj citlivé údaje o realizovanom projekte, netransparentné pravidlá a neexistujúci koncepčný rozvoj,“ spresňuje daňová poradkyňa S. Hallová.

Vyššia nezdaniateľná suma

Nezdaniateľná časť základu dane bola už niekoľko rokov nastavená na 19,2-násobok sumy platného životného minima, po novom sa mení na 21-násobok. Fyzické osoby si v roku 2020 môžu zo základu dane odpočítať sumu 4 414,20 eura, predtým to bolo 3 937,34 eura.

Môžu si ju uplatniť len tí, ktorí majú počas roka aktívne príjmy, teda buď zo závislej činnosti, z podnikania, či z inej samostatne zárobkovej činnosti. „Oproti minulému roku bude na daniach možné ušetriť 72 eur ročne,“ konštatuje M. Jakubec.

Podnikateľom by skôr pomohlo zníženie zaťaženia práce alebo zníženie úrovne zdravotných a sociálnych odvodov, tie však každý rok narastajú. Minimálna suma, ktorú od januára 2020 musia samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) platiť za zdravotné odvody, predstavuje 70,91 eura a za sociálne odvody 167,89 eura. Spolu je to 238,80 eura.

K najväčším výzvam v ďalších mesiacoch podľa Miriam Bellušovej, generálnej sekretárky Slovenského živnostenského zväzu, patrí pretrvávajúci nedostatok kvalifikovaných ľudí a zachovanie cenovej konkurencieschopnosti pri očakávanom výraznom zvýšení nákladov.

Očista registra a novinky v Obchodnom zákonníku

Obchodný register prejde v tomto roku viacerými zmenami. Podania doň budú zapisovať už len v elektronickej podobe. Jednou z novínok je, že sa z neho vymažú neaktívne firmy, ktorých je podľa ministerstva spravodlivosti viac ako 100-tisíc.

Týkať sa to bude aj spoločností, ktoré nepremenia menovitú hodnotu vkladov a základného imania na menu euro do 1. októbra 2020. Takisto sa z neho vymažú firmy, ktoré vstúpili do likvidácie pred 1. júlom 2016 a mohli by byť v úpadku. Fyzické osoby podnikatelia sa však už vôbec nebudú môcť dobrovoľne zapísať do obchodného registra.

Po novom sa v rámci novely Obchodného zákonníka sťažuje podnikanie fyzickým osobám v exekúcii. Taký človek už nebude môcť založiť eseročku, nadobudnúť v nej obchodný podiel alebo ho na niekoho previesť, či byť jej konateľom. Registrový súd mu to neumožní.

Zásadné zmeny nastanú od októbra pri likvidácii firiem. Firma bude do nej vstupovať nie prijatím rozhodnutia o svojom zrušení, ale zápisom likvidátora do obchodného registra. Zavádza sa preddavok na likvidáciu, ktorý budú musieť firmy vopred zložiť u notára do úschovy formou notárskej zápisnice. Podľa návrhu vyhlášky k novele sa hovorí o sume preddavku 1 500 eur.

Likvidátor bude môcť vykonávať likvidáciu až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia oznámenia. Ak ide o firmu s daňovým nedoplatkom alebo o spoločnosť, v ktorej sa robí daňová kontrola, trvanie likvidácie sa predĺži o ďalších šesť mesiacov.

Dopekaný chlieb namiesto čerstvého. Malé pekárne likviduje minimálna mzda

Dátum: 10.01.2020

Zdroj: dennikn.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Zuzana Kollárová

Daň z pridanej hodnoty na čerstvé pečivo klesla, spotrebiteľ sa však na začiatku tohto roka na pultoch obchodov nižších cien nemusí dočkať. Naopak, Slovenský zväz pekárov, potravinárov a cukrárov očakáva podobný vývoj ako v januári 2019, keď pečivo zdraželo. Ani vyššie ceny výrobkov však pekárstvu nepomôžu. Odvetvie smeruje do straty.

Prečo majú pekári problém:

už tretí rok im rastú mzdové náklady, ktoré budú podľa zväzu pekárov tvoriť v tomto roku 45 % celkových výrobných nákladov, dôvodom je zavedenie vyšších nočných, sobotných a nedeľných príplatkov v dvoch vlnách – v máji 2018 a v máji 2019. A tiež prudký rast minimálnej mzdy, ktorá sa tento rok zdvihla o 11 %, 81 percent pracovného času v pekárňach pripadá na hodiny, na ktoré sa viažu nočné alebo víkendové príplatky. Pekári toto percento nedokážu zásadne znížiť, vyššie náklady pekárov nepokryje ani nárast cien výrobkov.

Ceny chleba a pečiva budú rásť. Ich zvýšenie však ani zďaleka nepokryje reálny nárast vstupných nákladov. Len pre rast minimálnej mzdy a príplatkov medziročne v porovnaní s rokom 2018 vzrástli vlni náklady na cenu práce pekárňam o takmer 18 percent. V roku 2020 pekárne očakávajú medziročný nárast nákladov v porovnaní s rokom 2019 o ďalších 15 percent.

Zväz hovorí, že odvetvie bolo v roku 2017 v pluse 7,3 milióna eur, v roku 2018 však zaznamenalo už len zisk 2,94 milióna eur. V percentuálnom vyjadrení klesol zisk o 60 %. Rentabilita v ziskových pekárňach predstavuje prítom len jedno až tri percentá. Veľa pekární sa však už vlni ocitlo v strate a niektoré skrachovali.

Vývoj nákladov na zamestnanca odmeňovaného minimálnou mzdou

Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov vlni spočítal, aký nárast nákladov cien práce očakáva v roku 2020 pre nárast minimálnej mzdy. Vo výpočtoch vtedy ešte vychádzal z predpokladu, že minimálna mzda stúpne na 600 eur (3,45 eura na hodinu), nakoniec však je 580 eur (3,333 eura na hodinu). CCP = celková cena práce Aké následky sa objavujú:

niektoré pekárne začali obmedzovať prácu v noci, cez víkend a cez sviatky, v obchodoch si tak spotrebiteľia ráno po sviatku nemusia nájsť čerstvé pečivo, rozmáha sa predaj dopekaného, „éčkového“, predtým zmrazeného pečiva, ktoré ma dlhšiu trvanlivosť, lebo obsahuje konzervačné látky a jeho výroba je oveľa lacnejšia, ceny v obchodoch môžu vzrásť napriek zníženiu DPH na čerstvý chlieb alebo pečivo z 20 na 10 %, aby pekári znížili náklady, môžu začať prepúšťať ľudí.

Mzdové náklady sú najväčšou zložkou celkových nákladov v pekárstve. A ich podiel na celkových nákladoch stále rastie. Kým vlni tvorili podľa zväzu 43 %, tento rok by mali predstavovať až 45 %. Nahor ich tlačia príplatky za prácu v sobotu, nedeľu, v noci, ktoré sú naviazané na minimálnu mzdu. Tá sa zvýšila od januára na 580 eur.

Príplatky sa navyše kumulujú. Znamená to, že ak zamestnanec pracuje na nočnej zmene a ešte aj vo sviatok, má nárok na príplatok za prácu v noci a takisto aj na príplatok za prácu vo sviatok.

Koľko by mal stáť chlieb

Kilogramový **chlieb** stojí dnes v **predajni** jedno euro. Na výrobu tohoto **chleba** **pekári** priemerne vynaložia v **cene** práce 0,43 eura.

Ak ho však **pekáreň** vyrába v noci, v deň štátneho sviatku, ktorý navyše pripadne na nedeľu, **pekáreň** má náklady na jeho výrobu 1,12 eura. Podľa **pekárov** by priemerná **predajná cena chleba predávaného** v **obchode** v pondelok po dni sviatku mala byť 1,69 eura.

Ak sa predáva za euro, 69 centov je strata **pekárov**.

Zvýšenie **ceny** práce v roku 2020 a koľko by mal stáť **chlieb**

Podobne ako v predchádzajúcej tabuľke **Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov** vo výpočtoch ešte vlni vychádzal z predpokladu, že minimálna mzda stúpne na 600 eur (3,45 eura na hodinu), nakoniec však je 580 eur (3,333 eura na hodinu). CCP = celková cena práce

Pekárstvo sa v tomto roku zákonite ocitlo medzi výrobcami ohrozenými nárastom minimálnej mzdy a príplatkov. Slovenskí **pekári** totiž nemôžu presunúť výrobu z noci či voľných dní do štandardných pracovných hodín. V **pekárskom priemysle** je podľa **zväzu pekárov** 81 % odpracovaných hodín zaťažených príplatkami.

„Ak chcú mať spotrebitelia čerstvé pečivo na stole každý deň, **pekári** musia vyrábať v noci, ako aj cez víkendy či sviatky a musia tak znášať plnú váhu zavedených príplatkov bez možnosti akejkoľvek kompenzácie,“ hovorí **Tatiana Lopúchová, predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov**.

Pripomína, že v minulom roku sa im zvýšili náklady štyrikrát. A keďže minimálna mzda sa zvýšila od januára na 580 eur, porastú aj príplatky, ktoré sú na ňu zavesené.

Na snímke zľava podpredseda **Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov (SZPCC)** **Vladislav Baričák, predsedníčka SZPCC** **Tatiana Lopúchová**, ministerka pôdohospodárstva **Gabriela Matečná**. Foto – TASR

V roku 2018 pracovalo v pekárskej a cukrárskej výrobe 8 289 pracovníkov s priemernou hrubou mesačnou mzdou 731 eur. Minimálna mzda 580 eur by teda teoreticky nemala byť pre **pekárov** problém.

Ibaže minimálna mzda má až šesť stupňov. Znamená to, že zamestnanec zaradený do 3. stupňa náročnosti práce, napríklad údržbár výrobných liniek, ktorý vlni dostával plat 728 eur, musí dostať od januára mzdu 812 eur. Zamestnávateľ mu teda musí zvýšiť plat o 84 eur.

Vodič, ktorý rozváža **chlieb** a pečivo, je zaradený do 2. stupňa náročnosti práce. Od januára mu musí zamestnávateľ pridať k jeho minuloročnej mzde v tomto roku 72 eur, keďže podľa tabuľky náročnosti práce musí mať plat 696 eur.

Doplatok do minimálnej mzdy podľa stupňov sa dnes pritom týka takmer 50 percent zamestnancov **pekární**.

V roku 2020 je minimálna mzda oproti roku 2019 vyššia o 11 percent, v roku 2019 sa oproti roku 2018 zvyšovala o 8 percent a v roku 2018 sa oproti roku 2017 zvýšila minimálna mzda o 10 percent. Za posledných desať rokov sa minimálna mzda zvýšila o viac ako 88 percent.

Takéto rapídne zvyšovanie minimálnej mzdy sa výrazne odráža na výrobných nákladoch a **pekári** už majú problém preniesť ich do svojich obdobytých cien.

Ak by skokový rast minimálnej mzdy spolu s príplatkami pokračoval aj naďalej, **pekári** by skrachovali. Navyše, podľa **zväzu pekárov** sa Slovensko nevyhne opätovnému a veľmi zásadnému zdraženiu vstupných cien.

Koľko odpracovaných hodín je zaťažených príplatkami

Zdroj: Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

Štát príplatky nerieši

Minister práce Ján Richter pri rokovaní o minimálnej mzde s odborármi a zamestnávateľmi najskôr prisľúbil, že na rok 2020 urobí zmeny v príplatkoch. Chcel ich výšku zmraziť. Napokon však na nich nič nezmenil s argumentom, že odbory a zástupcovia podnikov sa na navrhovaných zmenách nedohodli.

Podľa predstaviteľov zväzu pekárov by však stačilo prijať spolu s vyššou minimálnou mzdou aj jednoduché kompenzačné opatrenia, ktoré by umožnili pekárom postupne stabilizovať svoje odvetvie. Napríklad sa mohla na rok 2020 zmraziť úroveň príplatkov alebo sa mala zrušiť ich naviazanosť na minimálnu mzdu.

Riešením by mohlo byť tiež naviazanie príplatkov na rast priemernej mzdy dva roky dozadu. Takéto nastavenie by však nezohľadňovalo, že o dva roky by sa mohla ekonomická situácia podniku zásadne zhoršiť.

Ďalším riešením mohlo byť aj zrušenie odvodového zaťaženia pre zamestnancov a zamestnávateľov z tej časti mzdy, ktorá je zaťažená príplatkami za prácu vo sviatok, cez sobotu a nedeľu a počas noci.

Expert SaS na potravinárstvo Miroslav Žiak upozornil, že vyššie príplatky za prácu v noci, cez víkendy a sviatky najviac potešia štát. V porovnaní s krajinami, ako je Česká republika, Rakúsko, Nemecko, Maďarsko, Poľsko, Estónsko a Spojené kráľovstvo sú na Slovensku oveľa vyššie.

„Napríklad Nemecko má príplatky za prácu v noci, cez víkendy a sviatky oslobodené od dane a sociálneho poistenia. Rakúsko má oslobodené tieto príplatky od daní až do výšky 360 eur mesačne,“ pripomenul Žiak.

Zlacnejú zdravé potraviny?

Dátum: 13.01.2020

Zdroj: TA3

Strana: 2

Originál:

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od Nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na 10 %. Podľa obchodníkov však reálne ceny produktov klesnú nemusia dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.

Andrej DANKO, predseda NR SR, predseda strany /SNS/

Ľudia by mali mať lacnejšie potraviny, tieto potraviny by mali pomôcť aj ubytovacím zariadeniam.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Zvýšená sadzba DPH pri vybraných komoditách v priemere iba spomalí rast cien na Slovensku, a to je spôsobené opatreniami ako napr. skokový nárast minimálnej mzdy, tým automaticky aj príplatkov za prácu cez víkend, v noci a sviatok. K tomu treba ešte prirátat výrazné zvýšenie cien energií a iných zákonných poplatkov.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, Slov. zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov

V posledných troch rokoch veľmi rastú mzdové náklady, teraz sa bavíme o vstupoch, ktoré vlastne zaťažujú pekárov, a takisto sa bavíme ešte aj o dvoch sociálnych balíčkoch, ktoré nám vošli do platnosti.

Peter KAŽIMÍR, guvernér Národnej banky Slovenska

Očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod dve percentá na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomalenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

A o tejto téme prišli diskutovať Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu. Pekný večer.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Dobrý večer.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu Slovenskej republiky. Pekný večer.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Pekný večer, ďakujem za pozvanie.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

A Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Pekný večer aj vám.

Emil MACHO, predseda SPPK

Dobrý večer. Ďakujem za pozvanie.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Páni, ďakujem, že ste prijali to pozvanie. Zníženia, znížená DPH-čka z 20, z 20 na 10 % zahŕňa teda najmä zdravé potraviny a tie, ktoré sa pestujú na Slovensku, týka sa to teda najmä mliečnych výrobkov, ale aj teda doma dopestovaného ovocia a zeleniny, prírodného medu a čerstvého pečiva. S týmto opatrením prišla teda Slovenská národná strana. Najskôr možno na úvod, je to dobré opatrenie? Pán Krajčovič.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Tak určite môžem povedať za Slovenskú alianciu moderného obchodu, že podporujeme znižovanie DPH, pretože na Slovensku je jedno z najväčších DPH na potraviny vôbec na otvorenom európskom trhu, čo znevýhodňuje, samozrejme, aj našich spotrebiteľov, ale aj všetky, všetkých aktérov na trhu. Čiže určite znižovanie DPH na potraviny je správny krok, my sme skôr za plošné znižovanie, nech štát povie, na aké zníženie má prostriedky a nech sa to plošne znižuje, pretože sa odbúravajú tým ďalšie administratívne náklady, ktoré vznikajú, ale, samozrejme, znižovanie DPH je správny krok.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Pán Katriak?

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

To isté, čo povedal. Martin Krajčovič, Zväz obchodu Slovenskej republiky je dlhodobý, dlhodobý aktívny, pokiaľ ide o znižovanie DPH. Domnievame sa, že toto opatrenie už mohlo prísť skôr. Sme za plošné zníženie, samozrejme, s výnimkami, ako sú napr. luxusné alkoholy alebo niektoré iné luxusné tovary. A sme za plošné, plošné zníženie DPH, na druhej strane musím jedným dychom povedať, že chápeme, chápeme stanovisko, stanovisko Ministerstva financií Slovenskej republiky, že nie vždycky na takéto zníženie musí byť dostatok finančných prostriedkov.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Tam sa aj odhadovalo, že to celoplošné zníženie by stálo vyše 100 miliónov eur, toto 65 miliónov eur, preto to potom aj neprešlo. Pán Macho, teda je to dobré opatrenie?

Emil MACHO, predseda SPPK

Tak ja veľmi pozitívne vnímam vzácnu zhodu v rámci celej potravinárskej vertikály na tomto opatrení. Nielen poľnohospodári, potravinári, ale aj obchodníci sa zhodujú na tom, že znížená DPH na potraviny je dobrá nielen pre spotrebiteľa, ale aj pre celý ten obchodný systém, ktorý v rámci tej vertikály existuje. Ja možno poopravím, podľa našich prepočtov možno celé to opatrenie a zníženie plošné DPH na potraviny by bolo možno až na úrovni niekde pol miliardy, pol miliardy eur ročne. Čiže, samozrejme, aj my vnímame tento fakt, že jednoducho musíme si dávať reálne ciele, dôležitá je tá trendovosť a tá trendovosť po tom roku 2016 prichádza aj v tomto roku 2020, kde znižujeme, znižujeme DPH na niektoré položky a slovenské potraviny a potraviny ako také sa stanú aj krok po kroku konkurencieschopné aj voči okolitým štátom, kde tá DPH na potraviny je oveľa nižšie ako v Slovenskej republike.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Znížená DPH, 10 % na niektoré potraviny u nás bola zavedená už v roku 2016, tam sa to týka čerstvého mäsa, rýb alebo mlieka. Inštitút finančnej politiky vydal v auguste 2015 štúdiu, v ktorej odhadol prenos zníženia DPH do cien na zhruba tretinu. Vtedajší minister pôdohospodárstva Jahnátek povedal - "myslím si, že obchodníci veľmi zodpovedne pristúpili k zníženiu DPH, nedošlo k zneužitiu a neodôvodnenému zvýšeniu cien." A podľa štvormesačného prieskumu spoločnosti Staffino z prelomu rokov 2017 až 2018 až 89 % obyvateľov nepocítilo nijaké zlacnenie týchto potravín. Čo je teda realita? Ako sa to naozaj odzrkadlilo v tých

peňaženkách, pán Krajčovič?

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Treba povedať, že obchodníci združení v Slovenskej aliancii moderného obchodu férovo preniesli aj vtedy zníženú DPH do cien a rovnako aj v súčasnosti. Samozrejme, cenotvorba je zložitejší proces a vstupuje do toho množstvo faktorov. Jedna vec, ako dnes napr. je to úroveň minimálnej mzdy, ktorá skokovo narástla, príplatky za prácu.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

To si presne vymenujeme, aby si to ľudia vedeli predstaviť, ale teda došlo k premietnutiu.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Samozrejme, akože k premietnutiu príde, len DPH nie je jediný faktor, ktorý vplyva na cenu. Čiže ak ja niekde znížim troška, ale zvýším potom podstatne viac, a teda nielen obchodníkom, ale tieto náklady sa zvyšujú, samozrejme, už od začiatku, čiže poľnohospodárom, ktorí to musia vyrobiť, potravinárom, ktorí spracujú ten poľnohospodársky výrobok a vyrobia potravinu, až aj obchodníkom a tieto náklady sa nám zvyšujú všetkým, čiže to sa postupne premieta do tej ceny a DPH je len jeden z viacerých komponentov, ktorý vplyva na cenotvorbu, čiže nie vždy môže proste zníženie DPH aj reálne znížiť cenu, ale určite má vplyv na to zníženie ceny, lebo napr. aj dnes, keď sa, si zoberiem analýzu INESS z decembra, tak aj oni odhadli, že pri všetkej legislatíve, ktorá bola za rok 2019 prijatá, tak očakávajú, že znížená sadzba DPH spomalí rast cien, ale nemôže prísť k zníženiu cien práve preto, že iné náklady sa zvýšili skokovo oveľa viac ako len, ako o čo sa znížila DPH, ale obchodníci, minimálne za SAMO, ale predpokladám, že aj Zväz obchodu férovo preniesli zníženú DPH aj do svojich cien.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Pán Katriak.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

No, Zväz obchodu preniesol, predpokladáme, že aj SAMO to prenieslo, však? Čiže, a ja popritom, čo povedal pán predseda, chcem ešte poznamenať jednu takú skutočnosť, že, že pokiaľ budeme diskutovať o vplyve DPH na zníženie ceny, tak to zníženie tu nesporne je, nesporne je. To treba povedať všetkým poslucháčom a občanom, že vplyv zníženia DPH sa odrazí v cene. Nie je to tak, aby štvorčlenná rodina zarobila na auto z tohto zníženia za pol roka, za rok alebo za dva, ale to zníženie je, lenže my nemôžeme pozerieť len na DPH ako kategóriu, ktorá je uzavretá, ale ona pôsobí v priestore, ona pôsobí v priestore a v priestore o tom, ako hovoril tuná pán predseda, že vplývajú na to ďalšie a ďalšie, myslím na cenu, vplývajú ďalšie a ďalšie komponenty a súvislosti, a potom, keď si to dáme dohromady, tak povie občan alebo analytik povie - no však sa nič nestalo, však steny nespadli, však ako to môžete vôbec, politici, takto hovoriť. Podľa môjho názoru v tomto prípade sú politici nespravodlivo, nespravodlivo kritizovaní, pretože oni urobili to, čo obchodníci, ale aj výrobcovia chceli, aby sa znížila sadzba DPH, aby sme sa priblížili k tej sadzbe DPH na potraviny, ktorá je v krajinách, ktoré nás obkolesujú. Na druhej strane treba uznať, že sú tuná vplyvy, ktoré, ktoré proste vplývajú na rast cien. Ale chcem povedať toľko, nebude tak, cena taká alebo onaká vplyvom vecí, o ktorých tu budeme hovoriť, vždycky tam bude sadzba 10 %, nie 20 %. Vždy. Vždy. To ja poviem hocikomu a sa pozriem do očí hocikomu, kto hovorí, že DPH, že to proste, to bol politicky kus, ktorý nejaká politická strana si vymyslela. Viete, v tomto nesúhlasím s takýmito tvrdeniami.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Pán Macho, ako tá 10-percentná DPH-čka pomohla výrobcovi?

Emil MACHO, predseda SPPK

My sme už v tom čase sledovali aj spolu s Úniou dôchodcov napr., lebo to bola zásadná vec vtedy, to bravčové mäso sme sledovali a všetky tie výrobky a, samozrejme, tá znížená DPH v tom čase, napr. jeden rok, keď sme to sledovali, tak to reálne bolo cítiť. My tvrdíme jednu vec, že nielen Slovensko, ale je globalizovaný svet a potraviny už sú rovnakou komoditou ako iné komodity a ceny sa menia pomaly na týždennej báze, čiže dnes hovoriť o tom, že, reálne vyčíslavať, o koľko sú znížené ceny, je, je, až by som povedal, nereálne. Faktom ale ostáva to, že akokoľvek sa mení tá základná cena, vždy sa tam prirátava iba desaťpercentná DPH, neprirátava sa tam dvadsaťpercentná DPH. Tak ako správne pán prezident povedal, konečný spotrebiteľ to nepocíti v zásadných veciach, tzn. je ťažko merateľné, či ušetril jeden týždeň 5 eur alebo 10 eur. V každom prípade tie potraviny určite nakupuje lacnejšie. Je veľmi dôležité aj ľuďom povedať jednu vec, a tou je, že z lacných potravín sa stáva veľký fetiš. Ľudia si myslia, že, že tie potraviny sú veľmi lacné a jednoducho to je to, čo v tých ľuďoch potrebujeme zmeniť v tom vnímaní toho spotrebiteľského sveta, ktorý žijeme, že tie potraviny majú svoju hodnotu a že míňame na potraviny menej zo svojho príjmu, z celkového príjmu, ako sme míňali napr. pred '89 rokom a že tie potraviny nie sú tou najzásadnejšou položkou, ktoré vo svojom, vo svojich výdajoch vnímame a že viackrát možno by sme sa mali pozrieť aj na to, na čo míňame a akým spôsobom aj s tými potravinami narábame.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

A samozrejme, do zdravia investovať je dobré.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Áno. Ešte ak môžem doplniť, lebo je tu ešte aj jeden fenomén, ktorý nebol spomenutý, a to je cestovná turistika za potraviny, keď si uvedomíme, že na Slovensku 70 % občanov býva 50 km od hraníc a okolité štáty majú nižšiu DPH, ako je na Slovensku, tak ten,

toto znižovanie DPH aj zlepšuje konkurenčné prostredie na Slovensku oproti okolitým štátom, alebo aspoň vyrovnáva, lebo, samozrejme, aj pre nás, obchodníkov, ale aj výrobcov, samozrejme, ak musíme prirátat' vyššiu sumu DPH k cene, tak sme menej konkurencieschopní, a potom tí ľudia majú tendenciu si kupovať v zahraničí tie isté potraviny, ktoré sú schopní si nakúpiť.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Tá potravinová turistika ale určite súvisí aj s dvojakou kvalitou potravín. Veď bolo to potvrdené, že v Rakúsku sa predávalo niečo iné ako na Slovensku, ale samozrejme...

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

A to nie len s Rakúskom. To hovoríme o cezhraničnom predaji v Čechách, v Poľsku, na Ukrajine alebo v Maďarsku, kde proste ľudia z týchto, to nielen, že občania na západnom Slovensku alebo v Bratislave chodia do Kittsee, ale ak je tá hranica s Rakúskom, je paradoxne najmenšia, čiže oveľa väčší problém sú to napr. hranice s Poľskom, kde naozaj tá cezhraničná turistika obchodná je vysoká.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Viete, ja by som povedal, pani redaktorka, že, že mám iný pohľad na to, ako ste povedali. Ľudia alebo spotrebitelia, ktorí idú kupovať do Rakúska alebo do Poľska, oni, ak, ak sú objektívni, tak nevnímajú, nevnímajú dvojakú kvalitu, pretože, nebudem teraz menovať, ale poviem, jedna sladká voda, ktorá sa predáva a vyrába sa v Rakúsku, používa inú prísadu cukrovú ako Coca-Cola vyrábaná na Slovensku. Jedno aj druhé nie je zdraviu závadné, čiže treba si uvedomiť, že mnohé tieto potraviny, ktoré sú dané pod dvojakú kvalitu potravín, nie, že mnohé, všetky sú nie zdraviu a životu nebezpečné, ale keď niekto chce kupovať si sladkú vodu s cukrom, tak nech si ju ide kúpiť do Rakúska. Ale takú istú sladkú vodu, ako sa predáva na Slovensku, tak taká istá sa predáva v Portugalsku, viete? Takže tento argument o dvojitej kvalite, to je problém, problém je to napr. vtedy, keď na Slovensku sa predávajú rybíe prsty, ktoré obsahujú pod tou istou značkou, atď., obsahujú, ja neviem 56 % mäsa a na západ od nás sa predávajú také isté, v takej istej škatuľke, atď., atď., kde je 60 %. To už ale, to nie je dvojaká kvalita, to nie je dvojité kvalita potravín, ale to je klamanie spotrebiteľa.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

A to už sú možno aj predsudky zakorenené u spotrebiteľov, že Rakúsko je kvalitnejšie, Poľsko je zase lacnejšie, takže tie dôvody, samozrejme, sú rôzne. Ešte predtým, ako sa dostaneme k tým faktorom, ktoré vplývajú na cenotvorbu jednotlivých potravín, ešte možno tak v globále, krajiny ako Slovensko alebo Česko, tak tam tie ceny sú citlivejšie možno na výkyvy. Keď si to porovnáme napr. s Európskou úniou, tak v októbri 2019 bola medziročná zmena na Slovensku okolo 5,2 percenta a v Európskej únii boli len 2 percentá. Čím to je?

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Veľmi ľahká odpoveď, pani redaktorka. Veľmi ľahká. Pozrite sa, ako na Slovensku rastie minimálna mzda. Každý rok rastie...

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Ale my hovoríme aj o Česku.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Ale áno, každý rok rastie minimálna na Slovensku a rastie takým tempom, o ktorých sa na západ od nás ani, ani nesníva, ani nesníva. Neviem, či, vy ste iste to sledovali, prebehla v Čechách teraz, keď sa zvyšovala minimálna mzda, tak tam porovnávali Česi svoj problém so Slovákmi a tvrdili, že prečo, prečo v Česku nerastie minimálna mzda tak isto rýchlo, ako rastie na Slovensku. A jednoznačný vplyv. Jednoznačný vplyv tejto, tejto pozície. Proste asi takto to treba vidieť.

Emil MACHO, predseda SPPK

Určite každý v tom obchodnom, v tom potravinovom reťazci, alebo v obchodnom reťazci má, má kus podiel toho na tom, prečo tie potraviny na Slovensku rastú možno najrýchlejším tempom, tempom z tých krajín, ktoré ste porovnali. Určite za tým je aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok, a do značnej miery aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok prijímali. Samozrejme sú tu niektoré aj objektívne komoditné príčiny a treba, samozrejme, hľadať aj priestor u obchodníkov, kde nejakým spôsobom sa tak isto podľa mňa priestor je. Ale tak, ako som povedal, ja veľmi vítam, že ten konsenzus nejakým spôsobom existuje, ale je veľmi dôležité vnímať to v širších súvislostiach a možno necieľiť, že iba toto je jediná príčina, prečo na Slovensku rastú ceny rýchlejšie ako v ostatných krajinách.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Ale ešte prepáč, pán predseda. Mali by sme tuná spomenúť aj také, také slovo, ktoré moc ľudia nemajú radi, a to je konkurencia. Čiže my keď povieme, že tuná platí konkurencia medzi vami určite, ale aj u vás platí konkurencia, konkurencia predsa, predsa tlačí, tlačí toho výrobcu, toho obchodníka, aby ponúkal za primeranú cenu, pretože keď členovia Zväzu obchodu budú ponúkať, ja neviem, kilo mäsa za 2 eurá a tuto priatelia z SAMA budú za euro päťdesiat, tak proste stráca sa tá konkurenčná výhoda. My sa držíme, my, neviem ako to vy hodnotíte, pán predseda, ale my držíme konkurenčné ceny tak, aby, aby spotrebiteľ bol spokojný a týmto pádom nejaké bezbrehé zvyšovanie cien, to neprichádza do úvahy, neprichádza do úvahy.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Tu chcem povedať, tu chcem povedať naozaj, že to podporujem, to, čo pán Katriak povedal, lebo fakt je ten, že to silné konkurenčné prostredie, ktoré je na Slovensku, je možno ešte silnejšie ako v niektorých iných krajinách, lebo naozaj Slovensko je malá krajina, malý trh, ale tých hráčov na trhu je veľmi veľa. Konkurencia tlačí ceny nadol, to je proste základná ekonomická poučka, o ktorej sa asi sporiť nemusíme, ale fakt je ten, že spotrebiteľ aj od nás očakáva ako od obchodníkov, že budeme ponúkať dostatočnú kvalitu za rozumné ceny. Samozrejme, ak by niekto, keďže proste to konkurenčné prostredie, že my sa ani nemôžeme baviť, samozrejme, o tom, jednotlivé reťazce medzi sebou, ako. Tak zvýšime túto cenu a spoločne, aby to, aby na to nikto nedoplatil, to je proste zakázané, a to naozaj stojím za tým, že to nikto nerobí. Čiže to konkurenčné prostredie, proste ten, kto by umelo navyšoval cenu, išiel by sám proti sebe. Ten zákazník ho odhalí veľmi rýchlo, lebo správne ste povedali, že na Slovensku a v Čechách je zákazník veľmi senzitívny na ceny, dokonca Česi sú rekordéri, kde až 56 % predaných potravín ide cez akciu. Na Slovensku je to 48 % a myslím, že na treťom mieste v rámci Európskej únie, čiže naozaj ten tlak zákazníka na cenu a senzitivita na cenu je obrovská a ten, kto by v tom priestore vybočil a umelo by zvyšoval ceny, tak by prehral veľmi rýchlo, a to je aj fakt, že za tých 20 alebo 30 rokov proste, ktoré, alebo 25 rokov, kedy vstúpili aj iní hráči na slovenský trh ako domáci, už aj veľa týchto hráčov odišlo, pretože nevedeli na tom trhu so silným konkurenčným prostredím, takou senzitivitou na cenu pôsobiť.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Tak potraviny sú možno najcitlivejšie na zmenu alebo rast cien. Spomenie, napr. Národnú banku Slovenska, ešte v októbrom komentári povedala, že ceny potravín vrátane alkoholu a tabaku pokračovali v raste nad 4 %. V aktuálnom vývoji sa premieta domáci rast nákladov práce a externé faktory pôsobiace na vývoj cien mäsa a rast cien mäsa je ovplyvnený nerovnováhou medzi ponukou a dopytom na trhu s bravčovým mäsom, ale pôsobia aj na pekárenské výrobky. Aká je teraz možno situácia?

Emil MACHO, predseda SPPK

Ja možno na toto by som zareagoval. Myslíme si, že najviac flexibilnejšie, čo sa týka ceny, sú hlavne čerstvé tovary, tzn. ovocie, zelenina, napr. to bravčové mäso, že tam pôsobia tie externé faktory, ktoré ani my ovplyvniť nevieme. U bravčového mäsa je to fenomén, celosvetový fenomén, a to je africký, africký mor ošipaných. Tak ako konštatujú aj tieto relevantné inštitúcie, hlavným zdrojom toho rastu cien je tá prijímaná legislatíva, ktorá, ktorá určite prijímaná bola. Takým, takým tým, by som povedal, najviac viditeľným prípadom je práve ten pekársky priemysel, kde až 81 % všetkého pracovného času sa odohráva v tých príplatkových tarifikách, hej? Tzn., práca v noci, práca nadčas, práca cez sviatky, kde je súvis aj s tou minimálnou mzdou, od čoho sa vyrátavajú tie príplatky a hlavne u toho pekárenského priemyslu treba povedať, že my už sme sa prehupli cez tú pomyselnú polovicu, tzn. tie tovarové vstupy, ktoré nám vstupujú, či už je to múka, droždie alebo všetky tieto náležitosti, tvoria už menšiu polovicu z tých nákladov na konečný výrobok a gro tých, gro tých nákladov na to nám tvoria energiu, ktorá sa tvorí na svetových trhoch a gro tých nákladov tvoria aj tie mzdové náklady, ktoré nejakým spôsobom, nejakým spôsobom nám zvyšujú náklady. A treba povedať aj to, že potravinárstvo a celý poľnohospodársky systém v rámci otvoreného európskeho trhu je krivený tými agrodotáciami a podpornými systémami jednotlivých členských krajín a jednoducho to konkurenčné prostredie, v ktorom pôsobíme, nie je rovné, tzn., nemá slovenský potravinár rovnaké podmienky, ako ten potravinár napr. v Rakúsku, v Poľsku alebo v Maďarsku. Máme tu voľný pohyb tovaru, čiže také pečivo v Rakúsku alebo v Maďarsku, v Poľsku sa dá vyrobiť lacnejšie, a tým pádom sa dá doviesť na Slovensko. Takže je to taký, taký mix a treba robiť maximum pre to, aby, aby ten slovenský spotrebiteľ si čím ďalej, tým viacej pýtal to slovenské a niektoré veci sú aj tak, tak, by som povedal, v tých postkomunistických krajinách trochu také prirodzené a trochu viacej skrivené, čiže myslíme, že ten trend už sme nastúpili a pomaly tí spotrebitelia si to slovenské pýtajú budú.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

A pozrime si aj čísla, aby sme nehovorili abstraktne. Tabuľku, ako sa vyvíjali ceny komodít v rokoch 2018 a 2019. O chvíľu to uvidíme, že zatiaľ, čo v priebehu roka 2018 boli ceny komodít stabilné, v lete 2019 stúpili ceny zhruba o 10 %. Hlavný nárast bol najmä pri rastlinných komoditách, kde dosiahol viac ako 20 %, oproti septembru 2018 boli ovocie a zelenina drahšie o 6 %, olejniný o 5 % a zemiaky až o 37 %. Čo môžeme teraz očakávať?

Emil MACHO, predseda SPPK

Každý rok je, samozrejme, iný. Poľnohospodárstvo, potravinárstvo je, je, resp. poľnohospodárstvo je pod otvoreným nebom, keď tam vidíme obilniny jeden rok, môžeme cítiť výkyvy v mínuse, niekedy v pluse. Ja si myslím, čo môžeme očakávať v budúcom, v budúcom roku, nevieme predpokladať, resp. v tomto roku, nevieme predpokladať z toho titulu, že jednoducho nevieme, ako sa nám bude vyvíjať počasie, ako aj tie obilnice sveta, ako budú reagovať na tie výkyvy počasia, na klimatické zmeny, ako bude vývoj v tretích krajinách, lebo tie sú veľmi, ale veľmi dôležité kvôli tomu, že Ruská federácia a Ukrajina berú tie prirodzené trhy, ktoré Európa mala. Chystá sa tu tzv. tá dohoda Mercosur, to je dohoda Brazílie a ostatných krajín Južnej Ameriky s Európou, tzn. budeme pod tlakom zase dovozu lacnejších potravín, čiže tie očakávania, očakávania je veľmi ťažko predpokladať.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Je, prikláňam sa k tomu, čo povedal pán predseda. My sme začali hovoriť o vplyve, vplyve minimálnej mzdy. Nedopovedali sme to, že sa nám vyhrádzajú, že stúpnu ceny energií a pohonných hmôt.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

To si aj ideme teraz úplne konkrétne povedať. Hovorili sme teda o minimálnej mzde, od januára stúpila z 520 na 580 eur. Samozrejme, to určite ovplyvní tú cenotvorbu, ale aj príplatky. Môžeme si pozrieť ďalšiu tabuľku, aby sme videli presne, koľko je

príplatok za noc, sobotu a nedeľu, atď. Čiže tu vidíme 13 centov až 34 centov. Ako sa to, alebo do akej miery sa to môže odzrkadliť naozaj na tom konečnom tovare, ktorý si ja ako spotrebiteľ pôjdem kúpiť?

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

No ja to poviem, možno pán predseda Macho začal ten príklad s pekármi, kde až 81 % nákladov tvoria tieto mzdy, príplatky a vlastne osobné náklady a sú, že či vlastne 81 % pracovného času je pod týmito príplatkami. A toto je vec, napr. **Zväz pekárov** som si čítal tlačovú správu, že vyzvali na zníženie daňovo-odvodového zaťaženia. Lebo na jednej strane sú tlačení dávať, respektíve investovať veľké peniaze do ľudí, čo je fajn, lebo keď, samozrejme, že všetci chceme mať spokojných zamestnancov, čiže nech zarobia čo najviac. Ale na druhej strane štát berie, resp. nás zaťažuje všetkých príliš vysokým daňovo-odvodovým zaťažením. Niekedy sa štátu platil desiatok a ľudia boli nešťastní, dneska kľudne dávame cez 50 % a štát nás zaťažuje ešte ďalšou a ďalšou reguláciou. Čiže tuto si musíme naozaj aj premýšľať, nielen ako pomôcť zamestnancom, ale aj ako uľaviť zamestnávateľom, špeciálne ak sú zaťaženi týmito príplatkami viac ako ostatní. Lebo, samozrejme, že, ako správne povedal pán predseda Macho, oni sú tiež pod silným konkurenčným tlakom z okolitých krajín, ktoré sú veľmi blízko nás, samozrejme a takto sa veľmi znižuje ich konkurencieschopné prostredie a naozaj potravinári v tomto sú pod naozaj veľkým tlakom, lebo to daňovo-odvodové zaťaženie, plus ďalšia legislatíva, ktorá, keďže je to odvetvie, kde pracuje prosté tá nižšia kvalifikovaná pracovná sila, čiže pracujú za menšie mzdy, tak takéto príplatky spôsobujú obrovské zvyšovanie nákladov, ktoré potom ďalej pôsobia na tie ceny.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Pán Katriak?

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Ešte k tomu chcem poznamenať to, že zisťujeme, že terajšia úprava minimálnej mzdy z tých 520 na 580 nerobí problém len v samotnom tom zvýšení, čo by sme snád' nie, že preglgli, ale by sme sa na to troška priaznivejšie pozerali. Podčiarkujem, troška, ale teraz výmysel, vymysleli predkladatelia tohto návrhu aj prepojenie základného inštitútu minimálnej mzdy s ďalšími, s ďalšími, s ďalšími prídavkami, alebo ako by som to správne poznamenal, a to nám robí problémy. To nám robí, teda nielen nám, ale aj chlapcom z výroby robí problémy a dostávame sa tam do problematiky, ktorú, keď sa spýtate, že či pôjdu ceny, či budú ceny upravené, tak ja vám poviem, že áno, ja si myslím, že áno, pretože v tej, v tom cenovom reťazci, ktorý je od roľníka cez mlynára, pekára a obchodníka, náklady u každého stúpajú. Niekde menej, niekde viac, ale, ale stúpajú. A my sa snažíme, my sa snažíme dodržať našu cenu, našu maržu, my sa snažíme dodržať a zatiaľ nám to vychádza, ale niekde už budeme musieť si povedať, že prosté nebudeme chcieť zatvoriť obchody, nebudeme chcieť zbankrotať, pretože prosté nevydržíme ten tlak, ktorý tuná je, taký silný a nutne, nutne budeme musieť, ale nie my, počnúc, počnúc našich kolegov z výroby až cez nás budeme musieť siahnuť na úpravu cien.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Ako sa to zase...?

Emil MACHO, predseda SPPK

Možno na doplnenia, ak dovoľíte. U nás nie je problém výška minimálnej mzdy. Skutočne neviem, či by sa v poľnohospodárstve vôbec aj, aj ľudia, ktorí pracujú pri hovädzom dobytku, alebo pri ošípaných alebo v pekárňach, či by sa vôbec našiel človek a dovoľím si povedať, fakt by sme ich možno zráтали minimum, že zarábajú minimálnu mzdu v hrubom, tzn. tých 580. Problém sú tie príplatky, ktoré sú naviazané na tú minimálnu mzdu. Ja som presvedčený o tom, že nájdeme konštruktívnu debatu, či už s terajšou vládou, ale aj s budúcou vládou o tom, aby sme odviazali tento inštitút príplatku od tej minimálnej mzdy. A my, my v rámci poľnohospodárskej a potravinárskej samosprávy bez ohľadu na to, ktorá to je, je to jedna z tých najväčších úloh, ktorá nás čaká v tomto roku, tzn. viesť konštruktívnu diskusiu so všetkými zainteresovanými, ako urobiť to potravinárstvo konkurencieschopné z dôvodu toho, že tu existuje obrovský spoločenský dopyt po tom, že ľudia chcú oveľa viacej zdravších slovenských potravín, ktoré majú aj obrovský dopad na klimatickú zmenu ako takú, nemusíme ich prevážať cez celý svet, cez celú Európu, aby my sme boli konkurencieschopní v rámci otvoreného európskeho trhu.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Samozrejme, nielen minimálna mzda a tieto príplatky majú teda vplyv na cenotvorbu, ale napr. príkladom z uplynulého roka sú rekreačné poukazy, tie skokovo zvýšili náklady zamestnanca až o 23 eur mesačne. Jedným z príkladov na rok 2020 môže byť zavedenie aj päťtýždňovej dovolenky pre mladých rodičov, a tiež analýzy hovoria, že teda to sa týka tých, ktorí sú mladší ako 33 rokov a podľa výpočtov portálu Cenazamestnanca.sk vzrastie náklad na mladého zamestnanca so mzdou 750 eur o dve percentá, alebo vyše dve percentá.

Emil MACHO, predseda SPPK

Je veľmi dôležité konštatovať...

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Áno, len treba, pán predseda, treba vidieť, že iný dopad je týchto inštitúcií, o ktorých ste hovorili, dajme tomu, v školách a iný dopad je u tých, ktorí nie sú príspevkoví, ale ktorí sú samozárobcovia, teda musia na seba zarobiť, však? Ja nechcem vôbec podceňiť školstvo, ale oni dostávajú, oni dostávajú dotácie na svoju činnosť a viem, že sú malé tie dotácie, ale dostávajú. Ale my

nedostávame dotáciu od nikoho. Na rozdiel od poľnohospodárov obchodníci, my proste to, čo si nezarobíme, tak to proste nemáme, nemôžeme si dovoliť. A na rozdiel od, od, priatelia, to rád počúvam, že naši kolegovia v prvovýrobe a spracovateľskom priemysle majú všetci vyššie mzdy, ako je minimálna mzda, v obchode tak nie je. Sú kategórie zamestnancov v obchode, kde budeme musieť, kde doplácame a budeme musieť doplácať. Viete? A neviem, či, či to a divákovi ti treba povedať, obchodníci združení v Zväze obchodu za rok 2019 zvýšili svoj maloobchodný obrát zhruba o 104, 105 index. Ale mzdy nám pôjdu o 10 % vyššie. Viete? Čiže túto rovnováhu my strácame legislatívou, ako povedal Emil Macho. Strácame to.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

Je to hlavne dvojité doplácanie, lebo, viete, tým, že, a to som rád, že nachádzame vzácnu zhodu, a predpokladám, že v celom podnikateľskom sektore, nielen v agropotravinárstve a obchode, o zrušení toho prepojenia medzi minimálnou mzdou a príplatkami, pretože 1. mája sme boli svedkami, akože najvyššieho zvyšovania týchto príplatkov vôbec v histórii a od 1. januára sme zase skokovo narástli v minimálnej mzde, ale tým, že to je previazané, tak spreď pol roka tie historicky najvyššie zvýšenia príplatkov opäť sa zdvihli. Čiže ale my nespochybujeme, že zamestnanci si zaslúžia viac, ale sú sektory, v ktorých to, v ktorých to zasiahne násobne, násobne viac ako v iných sektoroch, ale daňovo-odvodové zaťaženie je rovnaké. Proste ten štát sa nepozerala, že tohto som zaťažil viac, tak mu uľavím niekde inde, pretože má zvýšené náklady, a toto je, toto je aj pri cenotvorbe a znížení DPH, bombastických tlačoviek, ako, aké budú ceny od 1. januára, kde sa kreslilo, že boli vymenované komodity, aj ukázané a že -10 % na pultoch, čo ani matematicky ináč nesedí v prepočte, ale proste ten populizmus tomu nepomáha. Pretože štát sa musí pozerieť na komplexné zaťaženie toho sektora od prvovýrobcu, cez spracovateľa až po obchodníka aj pri cenotvorbe a k tomu, samozrejme, ako ste aj veľmi správne povedali, tak, samozrejme, sú tu aj ďalšie príplatky, ktoré zamestnávateľ má, ako sú rekreačné poukazy, alebo napr. o čom sa nehovorí, samozrejme, aj teraz tie skokové nárasty miestnych daní. Samozrejme, že to bude mať dopad aj na obchodníkov, veď v tých mestách podnikáme, máme obchody, máme prevádzky, rovnako predpokladám, že aj výrobcovia, sa ich to niekde dotkne, to sú ďalšie peniaze, ktoré proste budú musieť, proste bude to odliv z toho agropotravinárskeho sektora štátu alebo samosprávam, a to všetko má, samozrejme, negatívny dopad.

Emil MACHO, predseda SPPK

Treba, je to veľmi senzitívny sektor práve na, a dovoľm si povedať, najsenzitívnejší sektor v rámci národného hospodárstva na takéto zmeny tým, že jednoducho 40 % celkového rozpočtu Európskej únie ide do poľnohospodárstva, do potravinárstva a ten sektor je veľmi skrivený. Treba aj v tomto, v komplexe rozlišovať veci, treba rozlišovať skutočne domáce obchodné reťazce, ktorý, ktoré podľa nášho názoru plnia aj celospoločenskú funkciu, lebo neviem si predstaviť, že niektoré zo zahraničných obchodných reťazcov by v nejakej Hornej Marikovej alebo niekde v dedine prevádzkoval predajňu s takou nízkou efektívnosťou, to treba rozlišovať a, samozrejme, aj každý, každý z nás vrátane obchodných reťazcov, treba hľadať nejakým spôsobom tie rezervy, aby sme zabezpečili to, aby tie potraviny na Slovensku boli zdravé, konkurencieschopné a koniec koncov aj lacné, lebo stále na to ten spotrebiteľ počúva.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Pán Katriak, ešte aby sme to uzatvorili, vy ste spomínali aj tie ceny energií, tak si povedzme konkrétne, od tohto roka 2020 nárast koncových cien pre malé podniky, je nárast o vyše 7 % a ceny zemného plynu pre domácnosti a tiež malé podniky o takmer 4 %.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

No, a teraz nech náš spotrebiteľ vie, že ceny, ktoré idú na pult, na pult, tak to neurobil obchodník, tie ceny. On ich len vyrátal a dal si tam primeranú maržu, aby zabezpečil svojich zamestnancov, svoj rozvoj, však? Ale je to vplyv, je to vplyv na tú cenu, či chceme, alebo nechceme, zvyšuje nám to náklady. U nich, u nás, u nich, tak, čiže som rád napr., že ste nás pozvali do tejto relácie a verím, že, že vaši alebo naši diváci si uvedomia, že problematika cien na pultoch nie je len vecou obchodníkov, je to vecou mnohých vplyvov, mnohých vplyvov, a že teda spotrebiteľ bude vidieť do tejto problematiky viac.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Inštitút INESS poukázal aj na takú zaujímavú vec pri cenotvorbe, zbral si za príklad rožok, čo je teda klasická potravina v každej slovenskej, slovenskej domácnosti. V súčasnosti je tá cena 0,8 centa a cena bez DPH... 8 centov, pardon, cena bez DPH by bolo nejakých 67 centov, čo teda...

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

6,7.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Áno, pardon, a jednoducho chcú poukázať na to, že tam nemôžu byť tie desatiny, že musí sa to nejakým spôsobom zaokrúhľovať a tá reálna výsledná cena by už nebola teda znížená o 10 %, ale by to bolo nejakých až vyše 12 %, čiže nedá sa úplne jednoducho aplikovať tá desaťpercentná sadzba, ak by sme naozaj išli, že -10 %.

Emil MACHO, predseda SPPK

Ja tento, tento prípad, príklad s rohlíkom presne poznáme a, samozrejme, máte pravdu, nedá sa to na desatinné miesta, alebo na tisíciny pomaly nejakým spôsobom zaokrúhľovať. Ale mám možno takú správu, že, že 2-3 obchodné zahraničné reťazce zareagovali napríklad na tú cenu rožka, že jednoducho bez ohľadu na to, či tá DPH sa znížila o, o 10 %, alebo o 15 alebo z akej

sumy, tak jednoducho znížili tú cenu rožku možno aj nad rámec tohto a aj toto opatrenie pozitívne vnímame v tom, že jednoducho vytvoril sa tlak a máme informáciu, že aj našim pekárom niektorým bola dodržaná cena a jednoducho ten obchod stiahol z tej svojej marže a jednoducho obišiel toto, lebo keby to mal prerátavať, tak jednoducho ten zákazník sa v tom nevyzná, resp. nevieme presne, presne určiť, presne určiť tú cenu. Čiže aj takéto opatrenia prispievajú pri tom konkurenčnom prostredí, že jednoducho ten obchodný reťazec, resp. ten obchodník chce, aby ten spotrebiteľ videl, že tá nižšia DPH na takú základnú vec, ako rohlík je, jednoducho zníži, znížilo sa, ale to hlavné, čo prinesie to zníženie desaťpercentnej DPH, že na základe všetkých, tlaku tých, tých externých vecí, ako sú mzdy, energie, tak tá znížená DPH prispeje k tomu, že ceny u tých komodít, kde sa teraz DPH neporastú, ale sa minimálne zastabilizujú, a to je to ušetrenie toho zákazníka, resp. toho spotrebiteľa, nech nezaplatí viac, lebo prirodzene by zaplatil viac a po tom znížení DPH platíť viac nebude, lebo jednoducho prispeje to aspoň k zastabilizovaniu tých, tých cien tých komodít, ktorých sa týka to zníženie DPH.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO

To, myslím, že ináč bol aj záver tej analýzy INESS, ak som ju správne čítal, že de facto ten pozitívny vplyv zníženia DPH na vybrané komodity bude práve taký, že síce nepríde k zníženiu práve pre tie externé faktory, ale nepríde k takému zvyšovaniu, akému by prišlo, keby sa DPH neznížila. Čiže a to je naozaj aj pri tom rožku, keď ste hovorili, tak vlastne z 8 centov na 7 zníženie je 12,5 %, ale aj nesprávne sa hovorilo, že keď znížime DPH z 20 na 10 %, tak to má vplyv na cenu 8,3 %, lebo DPH sa dopočítava, čiže ten, kto tvrdil, že tie ceny by mali klesnúť o 10 %, tak troška zavádzal tých divákov, a to hovorím, to, ten populizmus niekedy neprispieva k tomu, k tej správnej informovanosti zákazníka, tak, ako aj pán prezident Katriak hovoril, že potom máme naozaj niekedy problém vysvetľovať zákazníkom, že nie obchodník si vymýšľa tie ceny, ale proste je to množstvo, množstvo faktorov, ktoré sme dnes povedali, ktoré majú vplyv už od toho poľnohospodára cez potravinára až po obchodníka a tie faktory vplyvajú na tú konečnú cenu, za ktorú si ten spotrebiteľ a zákazník kúpi tú svoju obľúbenú potravinu, ktorú potrebuje.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Či už to bude tak alebo onak, treba, aby spotrebiteľ vedel, že z tej ceny, ktorá bude na pulte u tých vybraných druhov výrobkov, je - 8,3 %. To by si mal ten spotrebiteľ uvedomiť. Inak my sme pri tej prvej, Zväz obchodu a jeho členovia pri tej prvej úprave DPH, čo bol tak päť rokov dozadu, alebo ...

Emil MACHO, predseda SPPK

2016.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Pardon, 4 roky dozadu, tak my sme vyrátali, že priemerná rodina, ktorá chodí nakupovať do našich obchodov, by mala pri tom, pri tom svojom klasickej nákupe ušetriť pri zníženej DPH zhruba 5 až 5,5 eura za mesiac. Preto hovorím, že nenašporí si na auto, ale, ale tých 5 eur. Viete, paradoxne, o tomto sa nehovorí, že to bude zhruba tých 5 eur, ale hovoríme o rožku, kde bojujeme s istými, s istými politikmi, bojujeme o tom, že či je správne znížiť alebo neznižovať o jedno, jeden cent. Pri tej matematike, ktorá tuná je, lebo cent už nevieme rozdeliť na, na menšie pri existujúcej menovej sústave, však? Čiže, a ešte podčiarknem, keď už sme sa dostali k tomu nešťastnému rohlíku, podčiarknem to, že rohlík je vplyvná položka, každý sa snaží, každý z obchodníkov sa snaží, aby ju ponúkal za čím nižšiu cenu.

Emil MACHO, predseda SPPK

Ja mám jednoduchú radu pre každého spotrebiteľa a čím, čím ďalej, tým viac tí ľudia sa podľa môjho názoru začínajú tým riadiť. Koľkokrát idem do obchodu, tak možno nepozerám na tú cenu a nekupujem možno toľko, toľko toho veľa, ale skôr presedlám na, na tú, na tú kvalitu a jednoducho pozriem sa na to aj, čo kupujem. Nie koľko, ale čo kupujem. Lebo jednoducho tá spoločnosť tými obrovskými reklamnými kampaňami je tak masírovaná, že jednoducho koľkokrát tí ľudia idú a možno, možno nakupujú aj to, čo nepotrebujú a jednoducho možno sa treba viac zamerať na tú kvalitu, na ten pôvod tých potravín a nejakým spôsobom rozlišovať radšej to, čo, čo kupujem a nie to, koľko toho kupujem. Lebo určite si treba povedať, že ľudia kupujú aj to, čo nepotrebujú.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

Nevidel som reklamu na rohlík, ale videl som reklamu na rohlík s párkom, tak...

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Vyšší level.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR

To je vyšší level.

Hana DŽURNÁ, moderátorka

Tak týmto odporúčaním to môžeme aj uzatvoriť. Páni, veľmi pekne vám ďakujem za váš čas a pekný večer ešte želim.

Emil MACHO, predseda SPPK

Ďakujeme za pozvanie. Pekný večer.

Martin KATRIAK, prezident Zväzu obchodu SR
Ďakujeme, pekný večer.

Martin KRAJČOVIČ, predseda SAMO
Ďakujem za pozvanie, pekný večer želám.

Hana DŽURNÁ, moderátorka
Ďakujeme vám za vašu priazeň a dovidenia nabudúce.

Zlacnejú zdravé potraviny?

Dátum: 14.01.2020

Zdroj: [biznis.sk](#)

Strana:

Originál: [URL](#)

Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.

Hana Džurná, moderátorka: „Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.“

Andrej Danko, predseda NR SR, predseda strany (SNS): „Ľudia by mali mať lacnejšie potraviny, tieto potraviny by mali pomôcť aj ubytovacím zariadeniam.“

Martin Krajčovič, predseda SAMO: „Znížená sadzba DPH pri vybraných komoditách v priemere iba spomalí rast cien na Slovensku. A to je spôsobené opatreniami, ako napríklad skokový nárast minimálnej mzdy, tým automaticky aj príplatkov za prácu cez víkend, v noci a sviatkov. K tomu treba ešte prirátat výrazné zvýšenie cien energií a iných zákonných poplatkov.“

Tatiana Lopúchová, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov: „V posledných troch rokoch veľmi rastú mzdové náklady, teraz sa bavíme o vstupoch, ktoré vlastne zaťažujú pekárov, a tak isto sa bavíme ešte aj o dvoch sociálnych balíčkoch, ktoré nám vošli do platnosti.“

Peter Kažimír, guvernér Národnej banky Slovenska: „Očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod dve percentá na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomalenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií.“

Hana Džurná: „A o tejto téme prišli diskutovať Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, pekný večer.“

Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu: „Dobrý večer.“

Hana Džurná: „Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu Slovenskej republiky, pekný večer.“

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR: „Pekný večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „A Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, pekný večer aj vám.“

Emil Macho, predseda SPPK: „Dobrý večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „Páni, ďakujem, že ste prijali to pozvanie. Zníženia, znížená DPH-čka z dvadsiatich na, z dvadsať na desať percent zahŕňa teda najmä zdravé potraviny a tie, ktoré sa pestujú na Slovensku. Týka sa to teda najmä mliečnych výrobkov, ale aj teda doma dopestovaného ovocia a zeleniny, prírodného medu a čerstvého pečiva. S týmto opatrením prišla teda Slovenská národná strana. Najskôr možno na úvod, je to dobré opatrenie, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Tak určite môžeme povedať za Slovenskú alianciu moderného obchodu, že podporujeme znižovanie DPH, pretože na Slovensku je jedno z najväčších DPH na potraviny vôbec na otvorenom európskom trhu, čo znevýhodňuje, samozrejme, aj našich spotrebiteľov, ale aj všetkých, všetkých aktérov na trhu. Čiže určite znižovanie DPH na potraviny je správny krok. My sme skôr za plošné znižovanie, nech štát povie, na aké zníženie má prostriedky a nech sa to plošne znižuje, pretože sa odbúravajú tým ďalšie administratívne náklady, ktoré vznikajú, ale samozrejme, znižovanie DPH je správny krok.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „To isté, čo povedal Martin Krajčovič. Zväz obchodu Slovenskej republiky je dlhodobo, dlhodobo aktívny, pokiaľ ide o znižovanie DPH. Domnievame sa, že toto opatrenie už mohlo prísť skôr. Sme za plošné zníženie, samozrejme, s výnimkami, ako sú napríklad luxusné alkoholy alebo niektoré iné luxusné tovary, a sme za plošné, plošné zníženie DPH. Na druhej strane musím

jedným dychom povedať, že chápeme, chápeme stanovisku, stanovisko ministerstva financií Slovenskej republiky, že nie vždycky na takéto zníženie musí byť dostatok finančných prostriedkov.“

Hana Džurná: „Tam sa aj odhadovalo, že to celoplošné zníženie by stálo vyše sto miliónov eur, toto šesťdesiatpäť miliónov eur, preto to potom aj neprešlo. Pán Macho, teda je to dobré opatrenie?“

Emil Macho: „Tak ja veľmi pozitívne vnímam vzácnu zhodu v rámci celej potravinárskej vertikály na tomto opatrení. Nielen poľnohospodári, potravinári, ale aj obchodníci sa zhodujú na tom, že znížená DPH na potraviny je dobrá nielen pre spotrebiteľa, ale aj pre celý ten obchodný systém, ktorý v rámci tej vertikály existuje. Ja možno poopravím, podľa našich prepočtov možno celé to opatrenie a zníženie plošné DPH na potraviny by bolo možno až na úrovni niekde pol miliardy, pol miliardy eur ročne. Čiže, samozrejme, aj my vnímame tento fakt, že jednoducho musíme si dávať reálne ciele, dôležitá je tá trendovosť. A tá trendovosť po tom roku 2016 prichádza aj v tomto roku 2020, kde znižujeme, znižujeme DPH na niektoré položky. A slovenské potraviny a potraviny ako také sa stanú aj krok po kroku konkurencieschopný aj voči okolitým štátom, kde tá DPH na potraviny je oveľa nižšia ako v Slovenskej republike.“

Martin Katriak: „Podstatne.“

Hana Džurná: „Znížená DPH desať percent na niektoré potraviny u nás bola zavedená už v roku 2016, tam sa to týka čerstvého mäsa, rýb alebo mlieka. Inštitút finančnej politiky vydal v auguste 2015 štúdiu, v ktorej odhadol prenos zníženia DPH do cien zhruba tretinu. Vtedajší minister pôdohospodárstva Jahnátek povedal, myslím si, že obchodníci veľmi zodpovedne pristúpili k zníženiu DPH, nedošlo k zneužitiu a neodôvodnenému zvýšeniu cien. A podľa štvormesačného prieskumu spoločnosti Staffino z prelomu rokov 2017 až 2018 až osemdesiatdeväť percent obyvateľov nepocítilo nijaké zlacnenie týchto potravín. Čo je teda realita, ako sa to naozaj odzrkadlilo v tých peňaženkách, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Treba povedať, že obchodníci združení v **Slovenskej aliancii moderného obchodu** férovo preniesli aj vtedy zníženie DPH do cien a rovnako aj v súčasnosti. Samozrejme, cenotvorba je zložitejší proces a vstupuje do toho množstvo faktorov. Jedna vec, ako dnes napríklad je to úroveň minimálnej mzdy, ktorá skokovo narástla, príplatky za prácu.“

Hana Džurná: „To si presne vymenujeme, aby si to ľudia vedeli predstaviť, ale teda došlo k premietnutiu tých.“

Martin Krajčovič: „Samozrejme, akože k premietnutiu príde, len DPH nie je jediný faktor, ktorý vplyva na cenu. Čiže, ak ja niekde znížim troška, ale zvýším potom podstatne viac, a teda nielen obchodníkom, ale tieto náklady sa zvyšujú, samozrejme, už od začiatku, čiže poľnohospodárom, ktorí to musia vyrobiť, potravinárom, ktorí spracujú ten poľnohospodársky výrobok a vyrobia potraviny, až aj obchodníkom, no tieto náklady sa nám zvyšujú všetkým, čiže to sa postupne premieta do tej ceny a DPH je len jeden z viacerých komponentov, ktorý vplyva na cenotvorbu. Čiže nie vždy môže proste zníženie DPH aj reálne znížiť cenu, ale určite má vplyv na to zníženie ceny, lebo napríklad aj dnes, keď sa, si zoberiem analýzu INESS z decembra, tak aj oni odhadli, odhadli, že pri všetkej legislatíve, ktorá bola za rok 2019 prijatá, tak očakávajú, že znížená sadzba DPH spomalí rast cien, ale nemôže prísť k zníženiu cien práve preto, že iné náklady sa zvýšili skokovito oveľa viac, ako len o čo sa znížila DPH, ale obchodníci, minimálne za **SAMO**, ale predpokladám, že aj Zväz obchodu, férovo preniesli zníženie DPH aj do svojich cien.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „No, Zväz obchodu preniesol, predpokladáme, že aj **SAMO** to prenieslo, však? Čiže, a ja popri tom, čo povedal pán predseda, chceme ešte poznamenať jednu takú skutočnosť, že, že pokiaľ budeme diskutovať o vplyve DPH na zníženie ceny, tak to zníženie tu nesporne je, nesporne je. To treba povedať všetkým poslucháčom a občanom, že vplyv zníženia DPH sa odrazí v cene. Nie je to tak, aby štvorčlenná rodina zarobila na auto z tohto zníženia za pol roka, za rok alebo za dva, ale to zníženie je. Lenže my nemôžeme pozeráť len na DPH ako kategóriu, ktorá je uzavretá, ale ona pôsobí v priestore, ona pôsobí v priestore. A priestore o tom, ako hovoril tuná pán predseda, že vplývajú na to ďalšie a ďalšie, myslím na cenu, vplývajú ďalšie a ďalšie komponenty a súvislosti. A potom, keď si to dáme dohromady, tak povie občan alebo analytik povie, no, však sa nič nestalo, však ceny nespadli, ako to môžete vôbec, politici, takto hovoriť. Podľa môjho názoru v tomto prípade sú politici nespravodlivo, nespravodlivo kritizovaní, pretože oni urobili to, čo, čo obchodníci, ale aj výrobcovia chceli, aby sa znížila sadzba DPH, aby sme sa priblížili tej sadzbe DPH na potraviny, ktorá je v krajinách, ktoré nás obkolesujú. Na druhej strane treba uznať, že sú tuná vplyvy, ktoré, ktoré proste vplývajú na rast cien, ale chcem povedať toľko, nech bude tak, cena taká alebo onaká vplyvom vecí, o ktorých tu budeme hovoriť, vždycky tam bude sadzba desať percent, nie dvadsať percent, vždy, vždy. To ja poviem hocikomu a sa pozriem do očí hocikomu, kto hovorí, že DPH, že to, proste to bol politický kus, ktorý nejaká politická strana si vymyslela. Viete, v tomto nesúhlasím s takýmito tvrdeniami.“

Hana Džurná: „Pán Macho, ako tá desaťpercentná DPH-čka pomohla výrobcovi?“

Emil Macho: „My sme už v tom čase sledovali aj spolu s Úniou dôchodcov napríklad, lebo to bola zásadná vec vtedy, to bravčové mäso sme sledovali a všetky tie výrobky. A samozrejme, tá znížená DPH v tom čase, napríklad jeden rok, keď sme to sledovali, tak to reálne bolo cítiť. My tvrdíme jednu vec, že nielen Slovensko, ale je globalizovaný svet a potraviny už sú rovnakou komoditou ako iné komodity a ceny sa menia pomaly na týždennej báze, čiže dnes hovoriť o tom, že, reálne vyčíslávať, o koľko sú znížené ceny, je, je, až by som povedal, nereálne. Faktom ale ostáva to, že akokoľvek sa mení tá základná cena, vždy sa tam prirátava iba desaťpercentná DPH, neprirátava sa tam dvadsaťpercentná DPH. Tak, ako správne pán prezident povedal, konečný spotrebiteľ to nepocíti v zásadných veciach, to znamená, je ťažko merateľné, či ušetril jeden týždeň päť eur alebo desať eur, v každom prípade tie potraviny určite nakupuje lacnejšie. Je veľmi dôležité aj ľuďom povedať jednu vec, a tou je, že z lacných potravín sa stáva veľký fetiš, ľudia si myslia, že, že tie potraviny sú veľmi lacné. A jednoducho to, to je to, čo v tých ľuďoch potrebujeme zmeniť, v tom vnímaní toho spotrebiteľského sveta, ktorý žijeme, že tie potraviny majú svoju hodnotu a že míňame na potraviny menej zo svojho príjmu, z celkového príjmu, ako sme míňali napríklad pred osemdesiatym deviatym rokom, a že tie potraviny nie sú tou najzásadnejšou položkou, ktoré vo svojom, vo svojich výdavkoch vnímame, a že viackrát možno by sme sa mali pozrieť aj na to, na čo míňame a akým spôsobom aj s tými potravinami narábame.“

Martin Krajčovič: „Ja ešte možno doplním, ak.“

Hana Džurná: „A samozrejme, do zdravia investovať je dobré.“

Martin Krajčovič: „Áno. Ešte ak môžeme doplniť, lebo je tu ešte aj jeden fenomén, ktorý nebol spomenutý, a to je cestovná turistika za potraviny. Keď si uvedomíme, že na Slovensku sedemdesiat percent občanov býva päťdesiat kilometrov od hraníc a okolité štáty majú nižšiu DPH, ako je na Slovensku, tak ten, toto znižovanie DPH aj zlepšuje konkurenčné prostredie na Slovensku oproti okolitým štátom, alebo aspoň vyrovnáva, lebo samozrejme, aj pre nás obchodníkov, ale aj výrobcov, samozrejme, ak musíme prirátat vyššiu sumu DPH k cene, tak sme menej konkurencieschopní a potom tí ľudia majú tendenciu si kupovať v zahraničí tie isté potraviny, ktoré sú schopní si nakúpiť.“

Hana Džurná: „Tá potravinová turistika ale určite súvisí aj s dvojakou kvalitou potravín, veď bolo to potvrdené, že v Rakúsku sa predávalo niečo iné ako na Slovensku, ale samozrejme.“

Martin Krajčovič: „Ale to nie je len s Rakúskom.“

Hana Džurná: „Áno, a nie je to len o cene.“

Martin Krajčovič: „To je, hovorím, o cezhraničnom predaji v Čechách, v Poľsku, na Ukrajine alebo v Maďarsku, kde proste ľudia z týchto okolí, to nie je len, že občania na západnom Slovensku alebo v Bratislave chodia do Kittsee, ale kde je, tá hranica s Rakúskom je paradoxne najmenšia, čiže oveľa väčší problém, sú to napríklad hranice s Poľskom, kde naozaj tá cezhraničná turistika obchodná je vysoká.“

Martin Katriak: „Viete, ja by som povedal, pani redaktorka, že, že mám iný pohľad na to, ako ste povedali. Ľudia alebo spotrebiteľia, ktorí idú kupovať do Rakúska alebo do Poľska, oni, ak, ak sú objektívni, tak nevnímajú, nevnímajú dvojakú kvalitu, pretože, nebudem teraz menovať, ale poviem, jedna sladká voda, ktorá sa predáva a vyrába sa v Rakúsku, používa inú prísadu cukrovú ako Coca-Cola vyrábaná na Slovensku, jedno aj druhé nie je zdraviu závadné. Čiže treba si uvedomiť, že mnohé tieto potraviny, ktoré sú dané pod dvojakú kvalitu potravín, nieže mnohé, všetky sú nie zdraviu a životu nebezpečné, ale keď niekto chce kupovať si sladkú vodu s cukrom, tak nech si ju ide kúpiť do Rakúska, ale takú istú sladkú vodu, ako sa predáva na Slovensku, tak taká istá sa predáva v Portugalsku, viete. Takže tento argument o dvojitej kvalite, to je problém. Problém je to napríklad vtedy, keď na Slovensku sa predávajú rybie prsty, ktoré obsahujú, pod tou istou značkou a tak ďalej obsahujú, ja neviem, päťdesiatšesť percent mäsa a na západ od nás sa predávajú také isté, v takej istej škatuľke a tak ďalej a tak ďalej, kde je šesťdesiat percent. To už, ale to nie je dvojitá kvalita, to nie je dvojitá kvalita potravín, ale to je klamanie spotrebiteľa.“

Hana Džurná: „A to už sú možno aj predsudky zakorenené u spotrebiteľov, že Rakúsko je kvalitnejšie, Poľsko je zase lacnejšie, takže tie dôvody, samozrejme, sú rôzne. Ešte predtým, ako dostaneme k tým faktorom, ktoré vplyvajú na cenotvorbu jednotlivých potravín, ešte možno tak v globále, krajiny ako Slovensko a Česko, tak tam tie ceny sú citlivejšie možno na výkyvy. Keď si to porovnáme napríklad s Európskou úniou, tak v októbri 2019 bola medziročná zmena na Slovensku okolo päť celých dve desatiny percenta, v Európskej únii boli len dve percentá. Čím to je?“

Martin Katriak: „Veľmi ľahká odpoveď, pani redaktorka, veľmi ľahká. Pozrite sa, ako na Slovensku rastie minimálna mzda, každý rok rastie minimálna.“

Hana Džurná: „Ale hovoríme aj o Česku.“

Martin Katriak: „Ale áno, každý rok rastie minimálna na Slovensku a rastie takým tempom, o ktorých sa na západ od nás ani, ani nesníva, ani nesníva. Neviem, či, vy ste iste to sledovali, prebehla v Čechách teraz, keď sa zvyšovala minimálna mzda, tak tam porovnávali Česi svoj problém so Slovákmi a tvrdili, že prečo, prečo v Česku nerastie minimálna mzda tak isto rýchlo, ako rastie na Slovensku, však? A jednoznačný vplyv, jednoznačný vplyv tejto, tejto pozície, proste asi takto to treba vidieť.“

Emil Macho: „Určite každý v tom obchodnom, v tom potravinovom reťazci alebo v obchodnom reťazci má, má kus, podiel toho, na tom, prečo tie potraviny na Slovensku rastú možno najrýchlejším tempom z tých krajín, ktoré ste porovnali. Určite za tým je aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok, a zo značnej miery aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok prijímali. Samozrejme, sú to niektoré aj objektívne komoditné príčiny. A treba, samozrejme, hľadať aj priestor u obchodníkov, kde nejakým spôsobom sa, tak isto podľa mňa priestor je, ale tak, ako som povedal, ja veľmi viťam, že ten konsenzus nejakým spôsobom existuje, ale je veľmi dôležité vnímať to v širších súvislostiach a možno necieľiť, že iba toto je jediná príčina, prečo na Slovensku rastú ceny rýchlejšie ako v ostatných krajinách.“

Martin Katriak: „Ale ešte prepáč, pán predseda, mali by sme tuná spomenúť aj také, také slovo, ktoré moc ľudia nemajú radi, a to je konkurencia. Čiže my, keď povieme, že tuná platí konkurencia medzi nami, určite, ale aj u vás platí konkurencia. Konkurencia predsa tlačí, tlačí toho výrobcu, toho obchodníka, aby ponúkal za primeranú cenu, pretože keď členovia Zväzu obchodu budú ponúkať, ja neviem, kilo mäsa za dve eurá a tuto priateľa z SAMA budú za euro päťdesiat, tak proste stráca sa tá konkurenčná výhoda. My sa držíme, my, neviem, ako to vy hodnotíte, pán predseda, ale my držíme konkurenčné ceny tak, aby, aby spotrebiteľ bol spokojný, a týmto pádom nejaké bezbrehé zvyšovanie cien, to neprichádza do úvahy, neprichádza do úvahy.“

Hana Džurná: „Ešte vám do toho.“

Martin Krajčovič: „Tu chcem povedať, tu chcem povedať naozaj, že to, podporujem to, čo pán Katriak povedal, lebo fakt je ten, že to silné konkurenčné prostredie, ktoré je na Slovensku, je možno ešte silnejšie ako v niektorých iných krajinách, lebo je to naozaj, Slovensko je malá krajina, malý trh, ale tých hráčov na trhu je veľmi veľa. Konkurencia tlačí ceny nadol, to je proste základná ekonomická poučka, o ktorej sa asi sporiť nemúsime, ale fakt je ten, že spotrebiteľ aj od nás očakáva, ako od obchodníkov, že budeme ponúkať dostatočnú kvalitu za rozumné ceny. Samozrejme, ak by niekto, keďže proste to konkurenčné prostredie je, že my sa ani nemôžeme baviť, samozrejme, o tom, jednotlivé reťazce medzi sebou, ako, tak zvýšme túto cenu a spoločne, aby to, aby na to nikto nedoplátil, to je proste zakázané a to naozaj stojím za tým, že to nikto nerobí. Čiže to konkurenčné prostredie, proste ten, kto by umelo navyšoval cenu, išiel by sám proti sebe, ten zákazník to odhalí veľmi rýchlo, lebo správne ste povedali, že na Slovensku a v Čechách je zákazník veľmi senzitívny na cenu, dokonca Česi sú rekordéri, kde až päťdesiatšesť percent predaných potravín ide cez akciu, na Slovensku je to štyridsaťosem percent, sme, myslím, že na treťom mieste v rámci Európskej únie. Čiže naozaj, ten tlak zákazníka na cenu a senzitivita na cenu je obrovská a ten, kto by v tom priestore vybočil a umelo by zvyšoval ceny,

tak by prehral veľmi rýchlo. A to je aj fakt, že za tých dvadsať alebo tridsať rokov, proste ktoré, alebo dvadsaťpäť rokov, keby vstúpili aj iní hráči na slovenský trh ako domáci, už aj veľa týchto hráčov odišlo, pretože nevedeli na tom trhu so silným konkurenčným prostredím a s takou senzitivitou na cenu pôsobiť.“

Hana Džurná: „Aké potraviny sú možno najcitlivejšie na zmenu alebo rast cien? Spomeniem napríklad Národnú banku Slovenska, ešte v októbrom komentári povedala, že ceny potravín vrátane alkoholu a tabaku pokračovali v raste nad štyri percentá. V aktuálnom vývoji sa premieta domáci rast nákladov práce a externé faktory pôsobiace na vývoj cien mäsa a rast cien mäsa je ovplyvnený nerovnováhou medzi ponukou a dopytom na trhu s bravčovým mäsom, ale pôsobia aj na pekárenské výrobky. Aká je teraz možno situácia?“

Emil Macho: „Ja možno na toto by som zareagoval. Myslíme si, že najviac flexibilnejšie, čo sa týka ceny, sú hlavne čerstvé tovary, to znamená ovocie, zelenina a napríklad to bravčové mäso, že tam pôsobia tie externé faktory, ktoré ani my ovplyvniť nevieme. U bravčového mäsa je to fenomén, celosvetový fenomén, a to je africký, africký mor ošípaných. Tak, ako konštatujú aj tieto relevantné inštitúcie, hlavným zdrojom toho rastu cien je tá prijímaná legislatíva, ktorá, ktorá určite prijímaná bola. Takým, takým tým, by som povedal, najviac viditeľným prípadom je práve ten pekárenský priemysel, kde až osemdesiatjeden percent všetkého pracovného času sa odohráva v tých príplatkových tarifikách, hej, to znamená práca v noci, práca nadčas, práca cez sviatky, kde je súvis aj s tou minimálnou mzdou, od čoho sa vyrátavajú tie príplatky. A hlavne u toho pekárenského priemyslu treba povedať, že my už sme sa prehupli cez tú pomyselnú polovicu, to znamená tie tovarové vstupy, ktoré nám vstupujú, či už je to múka, droždie alebo všetky tieto náležitosti, tvoria už menšiu polovicu z tých nákladov na konečný výrobok. A gro tých, gro tých nákladov na to nám tvoria energiu, ktorá sa tvorí na svetových trhoch, a gro tých nákladov tvoria aj tie mzdové náklady, ktoré nejakým spôsobom, nejakým spôsobom nám zvyšujú tie náklady. A treba povedať aj to, že potravinárstvo a celý poľnohospodársky systém v rámci otvoreného európskeho trhu je krivený tými agrodotáciami a podpornými systémami jednotlivých členských krajín a jednoducho to konkurenčné prostredie, v ktorom pôsobíme, nie je rovné. To znamená, nemá slovenský potravinár rovnaké podmienky ako ten potravinár napríklad v Rakúsku, v Poľsku alebo v Maďarsku. Máme tu voľný pohyb tovaru, čiže také pečivo v Rakúsku alebo v Maďarsku, v Poľsku sa dá vyrobiť lacnejšie a tým pádom sa dá doviesť na Slovensko. Takže je to taký, taký mix a treba robiť maximum preto, aby, aby ten slovenský spotrebiteľ si čím, čím ďalej, tým viacej pýtal to slovenské. A niektoré veci sú aj tak, tak, by som povedal, v tých postkomunistických krajinách trochu také prirodzené a trochu viacej skrivené. Čiže myslíme, že ten trend už sme nastúpili a pomaly tí spotrebiteľia si to slovenské pýtať budú.“

Hana Džurná: „A pozrime si aj čísla, aby sme nehovorili abstraktne, tabuľku, ako sa vyvíjali ceny komodít v rokoch 2018 a 2019. O chvíľu to uvidíme, že zatiaľ čo v priebehu roka 2018 boli ceny komodít stabilné, v lete 2019 stúpili ceny zhruba o desať percent.“

Hlavný nárast bol najmä pri rastlinných komoditách, kde dosiahol viac ako dvadsať percent, oproti septembru 2018 boli ovocie a zelenina drahšie o šesť percent, olejiny o päť percent a zemiaky až o tridsaťsedem percent. Čo môžeme teraz očakávať?“

Emil Macho: „Každý rok je, samozrejme, iný. Poľnohospodárstvo, potravinárstvo je, je, respektíve poľnohospodárstvo je pod otvoreným nebom. Keď tam vidíme obilniny, jeden rok môžeme cítiť výkyvy v minuse, niekedy v pluse. Ja si myslím, čo môžeme očakávať v budúcom, budúcom roku, nevieme predpokladať.“

Martin Katriak: „V tomto.“

Emil Macho: „Respektíve v tomto roku, nevieme predpokladať z toho titulu, že jednoducho nevieme, ako sa nám bude vyvíjať počasie, ako aj tie obilnice sveta, ako budú reagovať na tie výkyvy počasia, na klimatické zmeny, ako bude vývoj v tretích krajinách, lebo tie sú veľmi, ale veľmi dôležité kvôli tomu, že Ruská federácia a Ukrajina berú tie prirodzené trhy, ktoré Európa mala. Chystá sa tu takzvaná tá dohoda Mercosur, to je dohoda Brazílie a ostatných krajín Južnej Ameriky s Európou, to znamená, budeme pod tlakom zase dovozu lacnejších potravín. Čiže tie očakávania, očakávania je veľmi ťažko predpokladať.“

Martin Katriak: „Je, prikláňam sa k tomu, čo povedal pán predseda. My sme začali hovoriť o vplyve, vplyve minimálnej mzdy, nedopovedali sme to, že sa nám vyhrádzajú, že stúpnu ceny energií a pohonných hmôt, a to.“

Hana Džurná: „To si aj ideme teraz úplne konkrétne povedať.“

Martin Katriak: „Já, áno, áno, ale toto všetko má vplyv, áno, áno.“

Hana Džurná: „Hovorili sme teda o minimálnej mzde, od januára stúpila z päťstodvadsať na päťstoosemdesiat eur, samozrejme, to, určite ovplyvní to cenotvorbu, ale aj príplatky. Môžeme si pozrieť ďalšiu tabuľku, aby sme videli presne, koľko je príplatok za noc, sobotu, nedeľu a tak ďalej. Čiže tu vidíme trinásť centov až tridsaťštyri centov. Ako sa to, alebo do akej miery sa to môže odzrkadliť naozaj na tom konečnom tovare, ktorý si ja ako spotrebiteľ pôjdem kúpiť?“

Martin Krajčovič: „No, ja to poviem možno, pán predseda Macho začal ten príklad s pekármi, kde až osemdesiat jedna percent nákladov tvoria tieto mzdy, príplatky a vlastne osobné náklady, a sú, či vlastne osemdesiat jedna percent čas.“

Emil Macho: „Pracovného času.“

Martin Krajčovič: „Pracovného času je pod týmito príplatkami. A toto je vec, napríklad **Zväz pekárov**, som čítal tlačovú správu, že vyzvali na zníženie daňovo-odvodového zaťaženia, lebo na jednej strane sú tlačení dávať, respektíve investovať veľké peniaze do ľudí, čo je fajn, lebo veď samozrejme, že všetci chceme mať spokojných zamestnancov, čiže nech zarobia čo najviac, ale na druhej strane štát berie, respektíve nás zaťažuje všetkých príliš vysokým daňovo-odvodovým zaťažením. Niekedy sa štátu platil desiatok a ľudia boli nešťastní, dneska kľudne dávame cez päťdesiat percent a štát nás zaťažuje ešte ďalšou a ďalšou reguláciou. Čiže toto si musíme naozaj aj premýšľať, nielen ako pomôcť zamestnancom, ale aj ako uľaviť zamestnávateľov, špeciálne, ak sú zaťaženie týmito príplatkami viac ako ostatní, lebo samozrejme, že, ako správne povedal aj pán predseda Macho, oni sú tiež pod silným konkurenčným tlakom z okolitých krajín, ktoré sú veľmi blízko nás, samozrejme, a takto sa veľmi znižuje ich konkurencieschopné prostredie. A naozaj, potravinári v tomto sú pod naozaj veľkým tlakom, lebo to daňovo-odvodové zaťaženie, plus ďalšia legislatíva, ktorá, keďže je to odvetvie, kde pracuje proste tá nízka, nižšia kvalifikovaná pracovná sila, čiže pracujú za menšie mzdy, tak takéto príplatky spôsobujú obrovské zvyšovanie nákladov, ktoré potom ďalej pôsobia na tie ceny.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „Ešte k tomu chcem poznamenať to, že zisťujeme, že terajšia úprava minimálnej mzdy z tých päťstodvadsať na päťstoosemdesiat nerobí problém len v samotnom tom zvýšení, čo by sme snád' nieže preglgli, ale by sme sa na to troška priaznivejšie pozerali, podčiarkujem troška, ale teraz vymyslel, vymysleli predkladatelia tohto návrhu aj prepojenie základného inštitútu minimálnej mzdy s ďalšími, s ďalšími, s ďalšími prídavkami, alebo ako by som to správne poznamenal, a to nám robí problémy, to nám robí, teda nielen nám, ale aj chlapcom z výroby to robí problémy. A dostávame sa tam do problematiky, ktorú, keď sa spýtate, že či pôjdu ceny, či budú ceny upravené, tak ja vám poviem, že áno, ja si myslím, že áno, pretože v tej, v tom cenovom reťazci, ktorý je od roľníka, cez mlynára, pekára a obchodníka, náklady u každého stúpajú, niekde menej, niekde viac, ale, ale stúpajú. A my sa snažíme, my sa snažíme dodržať našu cenu, našu maržu, my sa snažíme dodržať a zatiaľ nám to vychádza, ale niekde už budeme musieť si povedať, že proste nebudeme chcieť zatvoriť obchody, nebudeme chcieť zbankrotovať, pretože proste nevydržíme ten tlak, ktorý tu je taký silný, a nutne, nutne budeme musieť, ale nie my, počnúc, počnúc našich kolegov z výroby, až cez nás, budeme musieť siahnuť na úpravu cien.“

Hana Džurná: „Ako sa to zasa.“

Emil Macho: „Ja len možno na doplnenie, ak dovoľíte, u nás nie je problém výška minimálnej mzdy. Skutočne neviem, či by sa v poľnohospodárstve vôbec, aj, aj ľudia, ktorí pracujú pri hovädzom dobytku, alebo pri ošípaných, alebo v pekárňach, či by sa vôbec našiel človek, a dovoľím si povedať, fakt by sme ich možno zráтали minimum, že zarábajú minimálnu mzdu v hrubom, to znamená tých päťstoosemdesiat eur, problém sú tie príplatky, ktoré sú naviazané na tú minimálnu mzdu. Ja som presvedčený o tom, že nájdeme konštruktívnu debatu či už s terajšou vládou, ale aj s budúcou vládou o tom, aby sme odviazali tento inštitút príplatkov od tej minimálnej mzdy. A my, my v rámci poľnohospodárskej a potravinárskej samosprávy, bez ohľadu na, na to, ktorá je to, je to jedna z tých najväčších úloh, ktorá nás čaká v tomto roku, to znamená viesť konštruktívnu diskusiu so všetkými zainteresovanými, ako urobiť to potravinárstvo konkurencieschopné z dôvodu toho, že tu existuje obrovský spoločenský dopyt po tom, že ľudia chcú oveľa viacej zdravších slovenských potravín, ktoré majú aj obrovský dopad na klimatickú zmenu ako takú, nemusíme ich prevážať cez celý svet, cez celú Európu, aby my sme boli konkurencieschopní v rámci otvoreného európskeho trhu.“

Hana Džurná: „Samozrejme, nielen minimálna mzda a tieto príplatky majú teda vplyv na cenotvorbu, ale napríklad príkladom z uplynulého roka sú rekreačné poukazy, tie skokovo zvýšili náklady zamestnanca až o dvadsaťtri eur mesačne. Jedným z príkladov na rok 2020 môže byť zavedenie aj päťtýždňovej dovolenky pre mladých rodičov. A tiež analýzy hovoria, že, teda to sa týka tých, ktorí sú mladší ako tridsaťtri rokov, a podľa výpočtov portálu cenazamestnanca.sk vzrastie náklad na mladého zamestnanca so mzdou sedemstopäťdesiat eur o dve percentá, o vyše dve percentá.“

Martin Katriak: „Len treba.“

Emil Macho: „Veľmi, veľmi dôležité konštatovanie, veľmi.“

Martin Katriak: „Áno, len treba, pán predseda, treba vidieť, že iný dopad je týchto inštitúcií, o ktorých ste hovorili, dajme tomu v školách a iný dopad je u tých, ktorí nie sú príspevkoví, ale ktorí sú samozárobovia, teda musia na seba zarobiť, však? Ja nechcem vôbec podceňiť školstvo, ale oni dostávajú, oni dostávajú dotácie na svoju činnosť, a viem, že sú malé tie dotácie, ale dostávajú, ale my nedostávame dotáciu od nikoho. Na rozdiel od poľnohospodárov, obchodníci, my proste to, čo si nezarobíme, tak to proste nemáme, nemôžeme si dovoliť. A na rozdiel od, od priateľ, ja to rád počúvam, že naši kolegovia v prvovýrobe a spracovateľskom priemysle majú všetci vyššie mzdy, ako je minimálna mzda, v obchode to tak nie je. sú kategórie zamestnancov v obchode, kde budeme musieť, kde doplácame a budeme musieť doplácať, viete? A neviem, či, či to, a divákovi to treba povedať, obchodníci združení v Zväze obchodu za rok 2019 zvýšili svoj maloobchodný obrat zhruba o stoštyri – stopäť index, ale mzdy nám pôjdu o desať percent vyššie, viete? Čiže túto rovnováhu my strácame legislatívou, ako povedal Emil Macho, strácame to.“

Martin Krajčovič: „A je to hlavne dvojité dopĺcanie, lebo viete, tým, že, a to som rád, že nachádzame aj vzácnu zhodu, a predpokladám, že v celom podnikateľskom sektore, nielen v agropotravinárstve a obchode, o zrušení toho prepojenia medzi minimálnou mzdou a príplatkami, pretože prvého mája sme boli svedkami možno najvyššieho zvyšovania týchto príplatkov vôbec v histórii a od prvého januára sme zase skokovo narástli v minimálnej mzde, ale tým, že to je previazané, tak spred pol roka tie historické najväčšie zvýšenie príplatkov, opäť sa zdvihli. Ale my nespochybňujeme, že zamestnanci si zaslúžia viac, ale sú sektory, v ktorých to, ktorých to zasiahne násobne.“

Martin Katriak: „Viac.“

Martin Krajčovič: „Násobne viac ako v iných sektoroch, ale daňovo-odvodové zaťaženie je rovnaké. Proste ten štát sa nepozerala, že tohto som zaťažil viac, tak mu ulavím niekde inde, pretože má zvýšené náklady. A toto je, toto je aj pri cenotvorbe a znížení DPH, bombastických tlačoviek, ako, aké budú ceny od prvého januára, kde sa kreslilo, že, boli vymenované komodity a ukázané a že mínus desať percent na pulloch, čo ani matematicky ináč neseď v prepočte, ale proste ten populizmus tomu nepomáha, pretože štát sa musí pozeráť na komplexné zaťaženie toho sektora od prvovýrobcu, cez spracovateľa, až po obchodníka aj pri cenotvorbe. A k tomu, samozrejme, ako ste aj veľmi správne povedali, tak samozrejme, sú tu aj ďalšie príplatky, ktoré zamestnávateľ má, ako sú rekreačné poukazy, alebo napríklad, o čom sa menej hovorí, samozrejme, aj teraz tie skokové nárasty miestnych daní. Samozrejme, že to bude mať dopad aj na obchodníkov, veď v tých mestách podnikáme, máme obchody, máme prevádzky, rovnako predpokladám, že aj výrobcovia, sa ich to niekde dotkne. To sú ďalšie peniaze, ktoré proste budú musieť, proste bude to odliv z toho agropotravinárskeho sektora štátu alebo samosprávam a to všetko má, samozrejme, negatívny dopad.“

Emil Macho: „Treba, je to veľmi senzitivný sektor práve na, a dovoľím si povedať, najsenzitivnejší sektor v rámci národného hospodárstva na takéto zmeny, tým, že jednoducho štyridsať percent celkového rozpočtu Európskej únie ide do poľnohospodárstva, do potravinárstva a ten sektor je veľmi skrivený. Treba aj v tomto, v komplexe rozlišovať veci, treba rozlišovať skutočne domáce obchodné reťazce, ktorý, ktoré podľa nášho názoru plnia aj celospoločenskú funkciu, lebo neviem si predstaviť, že niektorý zo zahraničných obchodných reťazcov by v nejakej Hornej Marikovej alebo niekde v dedine prevádzkoval predajňu s takou nízkou efektivitou, to treba rozlišovať. A samozrejme, aj každý, každý z nás vrátane obchodných reťazcov, treba hľadať nejakým spôsobom tie rezervy, aby sme zabezpečili to, aby tie potraviny na Slovensku boli zdravé, konkurencieschopné a koniec koncov aj lacné, lebo

stále na to ten spotrebiteľ počúva.“

Hana Džurná: „Pán Katriak, ešte aby sme to uzatvorili, vy ste spomínali aj tie ceny energií.“

Martin Katriak: „Áno, no tak.“

Hana Džurná: „Tak si aj povedzme konkrétne, od tohto roka, 2020, nárast koncových cien pre malé podniky, je nárast o vyše sedem percent, ceny zemného plynu pre domácnosti a tiež malé podniky o takmer štyri percentá.“

Martin Katriak: „No a teraz nech náš spotrebiteľ vie, že ceny, ktoré idú na pult, na pult, tak to neurobil obchodník, tie ceny, on, on ich len vyrátal a dal si tam primeranú maržu, aby zabezpečil svojich zamestnancov, svoj rozvoj, však, ale je to vplyv, je to vplyv na tú cenu, či chceme alebo nechceme. Zvyšuje nám to náklady, u nich, u nás, u nich, však? Čiže som rád napríklad, že ste nás pozvali do tejto relácie, a verím, že, že vaši alebo naši diváci si uvedomia, že problematika cien na pultoch nie je len vecou obchodníkov, je to vecou mnohých vplyvov, a že teda spotrebiteľ bude vidieť do tejto problematiky viac.“

Hana Džurná: „Inštitút INESS poukázal aj na takú zaujímavú vec pri cenotvorbe. Zobral si napríklad rožok, čo je teda klasická potravina v každej slovenskej, slovenskej domácnosti. V súčasnosti je tá cena osem desiatin centa a cena bez DPH.“

Martin Katriak: „Osem centov.“

Hana Džurná: „Osem centov, pardon, cena bez DPH by bolo nejakých šesťdesiatšesť centov, čo teda.“

Martin Katriak: „Šesť celé sedem.“

Hana Džurná: „Áno, áno. A jednoducho chcú poukázať na to, že tam nemôžu byť tie desiatiny, že musí sa to nejakým spôsobom zaokrúhľovať, a tá reálna výsledná cena by už nebola teda znížená o desať percent, ale by to bolo o nejakých až vyše dvanásť percent.“

Čiže nedá sa úplne jednoducho aplikovať tá desaťpercentná sadzba, ak by sme naozaj išli, že mínus desať percent.“

Emil Macho: „Ja, tento, tento, tento prípad, príklad s rohlíkom presne poznáme, a samozrejme, máte pravdu, nedá sa to na desaťné miesta alebo na tisíciny pomaly nejakým spôsobom zaokrúhľovať, ale mám možno takú správu, že, že dva – tri obchodné zahraničné reťazce zareagovali napríklad na tú cenu rožka, že jednoducho bez ohľadu na to, či tá DPH sa znížila o desať percent, alebo o pätnásť, alebo z akej, z akej sumy, tak jednoducho znížili tú cenu rožku možno aj nad rámec tohto. A aj, aj toto opatrenie pozitívne vnímame v tom, že jednoducho vytvoril sa tlak, a máme informáciu, že aj našim pekárom niektorým bola dodržaná cena a jednoducho ten obchod stiahol z tej svojej marže a jednoducho obišiel toto, lebo keby to má prerátavať, tak jednoducho ten zákazník sa v tom nevyzná, respektíve nevieme presne, presne určiť, presne určiť tú cenu. Čiže aj takéto opatrenia prispievajú pri tom konkurenčnom prostredí, že jednoducho ten obchodný reťazec, respektíve ten obchodník chce, aby ten spotrebiteľ videl, že tá nižšia DPH na takú základnú vec, ako rohlík, je, jednoducho znížila sa, ale to hlavné, čo priniesie to zníženie desaťpercentnej DPH, že na základe všetkých, tlaku tých, tých externých vecí, ako sú mzdy, energie, tak tá znížená DPH prispeje k tomu, že ceny u tých komodít, kde sa tá DPH, neporastú, ale sa minimálne zastabilizujú. A to je to ušetrenie toho zákazníka, respektíve toho spotrebiteľa, že nezaplatí viac, lebo prirodzene by zaplatil viac a po tom znížení DPH platiť viac nebude, lebo jednoducho prispeje to aspoň k zastabilizovaniu tých, tých cien u tých komodít, ktorých sa týka to zníženie DPH.“

Martin Krajčovič: „To, myslím, že ináč bol aj záver tej analýzy INESS, ak som ju správne čítal, že de facto ten pozitívny vplyv zníženia DPH na vybrané komodity bude práve taký, že síce nepríde k zníženiu práve pre tie externé faktory, ale nepríde k takému zvyšovaniu, akému by prišlo, keby sa DPH neznižila. Čiže, a to je naozaj aj pri tom rožku, keď ste hovorili, tak vlastne z osem centov na sedem zníženie je dvanásť a pol percenta, ale aj nesprávne sa hovorilo, že keď znížime DPH z dvadsať na desať percent, tak to má vplyv na cenu osem celá tri percenta, lebo DPH sa dopočítava. Čiže ten, kto tvrdil, že tie ceny by mali klesnúť o desať percent, tak trochu zavádzal tých divákov. A to, hovorím, to, ten populizmus niekedy neprispieva k tomu, k tej správnej informovanosti zákazníka. Tak, ako aj pán prezident Katriak hovoril, že potom máme naozaj niekedy problém vysvetľovať zákazníkovi, že nie obchodník si vymýšľa tie ceny, ale proste je to množstvo, množstvo faktorov, ktoré sme dnes povedali, ktoré majú vplyv už od toho poľnohospodára, cez potravinára, až po obchodníka, a tie faktory vplyvajú na tú konečnú cenu, za ktorú si ten spotrebiteľ, zákazník kúpi tú svoju obľúbenú potravinu, ktorú potrebuje.“

Martin Katriak: „Či už to bude tak alebo onak, treba, aby spotrebiteľ vedel, že z tej ceny, ktorá bude na pulte u tých vybraných druhov výrobkov, je mínus osem celé tri percenta, to by si mal ten spotrebiteľ. Inak my sme pri tej prvej, Zväz obchodu a jeho členovia, pri tej prvej úprave DPH, čo bola tak päť rokov dozadu, alebo.“

Emil Macho: „2016.“

Martin Katriak: „Dvetisíc, pardon, štyri roky dozadu, tak my sme vyrátali, že priemerná rodina, ktorá chodí nakupovať do našich obchodov, by mala pri tom, pri tom svojom klasickom nákupe ušetriť pri zníženej DPH zhruba päť až päť a pol eura za mesiac. Preto hovorím, že nenasporí si na auto, ale, ale tých päť, viete, paradoxne, o tomto sa nehovorí, že, že to bude tých päť eur, ale hovoríme o rožku, kde bojujeme, s istými, s istými politikmi bojujeme o to, že či je správne znížiť alebo neznižovať o jedno, jeden cent pri tej matematike, ktorá tuná je, lebo cent už nevieme rozdeliť na, na menšie pri existujúcej menovej sústave, však? Čiže, a ešte podčiarknem, keď už sme sa dostali k tomu nešťastnému rohlíku, podčiarknem to, že rohlík je vplyvná položka a každý sa snaží, každý z obchodníkov sa snaží, aby ju ponúkal za čím nižšiu cenu.“

Emil Macho: „Ja mám jednoduchú radu pre každého spotrebiteľa, a čím, čím ďalej, tým viac tí ľudia sa podľa môjho názoru začínajú tým riadiť. Koľkokrát idem do obchodu, tak možno nepozerám na tú cenu a nekupujem možno toľko, toľko toho veľa, ale skôr presedlám na, na tú kvalitu a jednoducho pozriem sa na to, aj čo kupujem, nie koľko, ale čo kupujem, lebo jednoducho tá spoločnosť tými obrovskými reklamnými kampaňami je tak masírovaná, že jednoducho koľkokrát tí ľudia idú a možno, možno nakupujú aj to, čo nepotrebujú. A jednoducho možno sa treba viac zamerať na tú kvalitu, na ten pôvod tých potravín a nejakým spôsobom rozlišovať radšej to, čo, čo kupujem, a nie to, koľko toho kupujem, lebo určite si treba povedať, že ľudia kupujú aj to, čo nepotrebujú.“

Martin Katriak: „Nevidel som reklamu na rohlík, ale videl som reklamu na rohlík s párom, tak.“

Emil Macho: „Je to možné.“

Hana Džurná: „Už vyšší level.“

Martin Katriak: „No, to je vyšší level.“

Emil Macho: „To je možné, je to možné.“

Hana Džurná: „Tak týmto odporúčaním to môžeme aj uzatvoriť. Páni, veľmi pekne vám ďakujem za váš čas a pekný večer ešte želám.“

Emil Macho: „Ďakujeme za pozvanie, pekný večer.“

Martin Krajčovič: „Ďakujeme, pekný večer, pekný večer všetkým.“

Martin Katriak: „Ďakujeme, pekný večer.“

Zlacznejú zdravé potraviny?

Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.

Hana Džurná, moderátorka: „Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.“

Andrej Danko, predseda NR SR, predseda strany (SNS): „Ľudia by mali mať lacnejšie potraviny, tieto potraviny by mali pomôcť aj ubytovacím zariadeniam.“

Martin Krajčovič, predseda SAMO: „Znížená sadzba DPH pri vybraných komoditách v priemere iba spomalí rast cien na Slovensku. A to je spôsobené opatreniami, ako napríklad skokový nárast minimálnej mzdy, tým automaticky aj príplatkov za prácu cez víkend, v noci a sviatok. K tomu treba ešte prirátať výrazné zvýšenie cien energií a iných zákonných poplatkov.“

Tatiana Lopúchová, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovínárov: „V posledných troch rokoch veľmi rastú mzdové náklady, teraz sa bavíme o vstupoch, ktoré vlastne zaťažujú pekárov, a tak isto sa bavíme ešte aj o dvoch sociálnych balíkoch, ktoré nám vošli do platnosti.“

Peter Kažimír, guvernér Národnej banky Slovenska: „Očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod dve percentá na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomaľenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií.“

Hana Džurná: „A o tejto téme prišli diskutovať Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, pekný večer.“

Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu: „Dobrý večer.“

Hana Džurná: „Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu Slovenskej republiky, pekný večer.“

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR: „Pekný večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „A Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, pekný večer aj vám.“

Emil Macho, predseda SPPK: „Dobrý večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „Páni, ďakujem, že ste prijali to pozvanie. Zníženia, znížená DPH-čka z dvadsiatich na, z dvadsať na desať percent zahŕňa teda najmä zdravé potraviny a tie, ktoré sa pestujú na Slovensku. Týka sa to teda najmä mliečnych výrobkov, ale aj teda domá dopestovaného ovocia a zeleniny, prírodného medu a čerstvého pečiva. S týmto opatrením príšla teda Slovenská národná strana. Najskôr možno na úvod, je to dobré opatrenie, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Tak určite môžem povedať za Slovenskú alianciu moderného obchodu, že podporujeme znížovanie DPH, pretože na Slovensku je jedno z najvyšších DPH na potraviny vôbec na otvorenom európskom trhu, čo znevýhodňuje, samozrejme, aj našich spotrebiteľov, ale aj všetkých, všetkých aktérov na trhu. Číže určite znížovanie DPH na potraviny je správny krok. My sme skôr za plošné znížovanie, nech štát povie, na aké zníženie má prostriedky a nech sa to plošne znižuje, pretože sa odčítavajú tým ďalšie administratívne náklady, ktoré vznikajú, ale samozrejme, znížovanie DPH je správny krok.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „To isé, čo povedal Martin Krajčovič. Zväz obchodu Slovenskej republiky je dlhodobý, dlhodobý aktívny, pokiaľ ide o znížovanie DPH. Domnievame sa, že toto opatrenie už mohlo prísť skôr. Sme za plošné zníženie, samozrejme, s výnimkami, ako sú napríklad luxusné alkoholy alebo niektoré iné luxusné tovary, a sme za plošné, plošné zníženie DPH. Na druhej strane musím jedným dychom povedať, že chápeme, chápeme stanovisko, stanovisko ministerstva financií Slovenskej republiky, že nie vždycky na takéto zníženie musí byť dostatok finančných prostriedkov.“

Hana Džurná: „Tam sa aj odhadovalo, že to celoplošné zníženie by stálo vyše sto miliónov eur, toto šesťdesiatpäť miliónov eur, preto to potom aj neprešlo. Pán Macho, teda je to dobré opatrenie?“

Emil Macho: „Tak ja veľmi pozitívne vnímam vzácnu zhodu v rámci celej potravinárskej vertikály na tomto opatrení. Nielen poľnohospodári, potravinári, ale aj obchodníci sa zhodujú na tom, že znížená DPH na potraviny je dobrá nielen pre spotrebiteľa, ale aj pre celý ten obchodný systém, ktorý v rámci tej vertikály existuje. Ja možno poopravím, podľa našich prepočtov možno celé to opatrenie a zníženie plošné DPH na potraviny by bolo možno až na úrovni niekde pol miliardy, pol miliardy eur ročne. Číže, samozrejme, aj my vnímame tento fakt, že jednoducho musíme si dávať reálne ciele, dôležitá je tá trendovosť. A tá trendovosť po tom roku 2016 prichádza aj v tomto roku 2020, kde znižujeme, znižujeme DPH na niektoré položky. A slovenské potraviny a potraviny ako také sa stanú aj krok po kroku konkurencieschopný aj voči okolitým štátom, kde tá DPH na potraviny je oveľa nižšia ako v Slovenskej republike.“

Martin Katriak: „Podstatne.“

Hana Džurná: „Znížená DPH desať percent na niektoré potraviny u nás bola zavedená už v roku 2016, tam sa to týka čerstvého mäsa, rýb alebo mlieka. Inštitút finančnej politiky vydal v auguste 2015 štúdiu, v ktorej odhadol prenos zníženia DPH do cien zhruba tretinu. Vtedajší minister pôdohospodárstva Jahnátek povedal, myslím si, že obchodníci veľmi zodpovedne pristúpili k zníženiu DPH, nedošlo k zneužitiu a neodôvodnenému zvýšeniu cien. A podľa štvormesačného prieskumu spoločnosti Staffino z prelomu rokov 2017 až 2018 až osemdesiatdeväť percent obyvateľov nepocítilo nijaké zlacnenie týchto potravín. Čo je teda realita, ako sa to naozaj odzrkadilo v tých peňaženkách, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Treba povedať, že obchodníci združení v Slovenskej aliancii moderného obchodu férovo preniesli aj vtedy zníženú DPH do cien a rovnako aj v súčasnosti. Samozrejme, cenotvorba je zložitejší proces a vstupuje do toho množstvo faktorov. Jedna vec, ako dnes napríklad je to úroveň minimálnej mzdy, ktorá skokovo narastá, príplatky za prácu.“

Hana Džurná: „To si presne vymenujeme, aby si to ľudia vedeli predstaviť, ale teda došlo k premietnutiu tých.“

Martin Krajčovič: „Samozrejme, akokož k premietnutiu príde, len DPH nie je jediný faktor, ktorý vplyva na cenu. Číže, ak ja niekde znížim troška, ale zvýším potom podstatne viac, a teda nielen obchodníkom, ale tieto náklady sa zvyšujú, samozrejme, už od začiatku, číže poľnohospodárom, ktorí to musia vyrobiť, potravinárom, ktorí spracujú ten poľnohospodársky výrobok a vyrobia potraviny, až aj obchodníkom, no tieto náklady sa nám zvyšujú všetkým, číže to sa postupne premieta do tej ceny a DPH je len jeden z viacerých komponentov, ktorý vplyva na cenotvorbu. Číže nie vždy môže proste zníženie DPH aj reálne znížiť cenu, ale určite má vplyv na to zníženie ceny, lebo napríklad aj dnes, keď sa, si zoberiem analýzu INESS z decembra, tak aj oni odhodli, odhadli, že pri všetkej legislatíve, ktorá bola za rok 2019 prijatá, tak očakávajú, že znížená sadzba DPH spomalí rast cien, ale nemôže prísť k zníženiu cien práve preto, že iné náklady sa zvýšili skokovito oveľa viac, ako len o čo sa znížila DPH, ale obchodníci, minimálne za SAMO, ale oredokladám, že aj Zväz obchodu, férovo preniesli zníženie DPH aj do svojich cien.“

Späť

TÉMA DŇA: Znížená DPH na vybrané druhy potravín

Dátum: 14.01.2020

Zdroj: biznis.sk

Strana:

Originál: [URL](#)

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR hosťom relácie Téma dňa v TA3 na tému "TÉMA DŇA: Znížená DPH na vybrané druhy potravín".

Hostia: Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR, Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

TA3, Téma dňa: Vtáčia chrípka na Slovensku / Znížená DPH na vybrané druhy potravín - VIDEO

Zdroj: TA3, Relácia Téma dňa, 13.01.2020, zdroj foto_TA3

PREPIS RELÁCIE

Hana Džurná, moderátorka: „Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.“

Andrej Danko, predseda NR SR, predseda strany (SNS): „Ľudia by mali mať lacnejšie potraviny, tieto potraviny by mali pomôcť aj ubytovacím zariadeniam.“

Martin Krajčovič, predseda SAMO: „Znížená sadzba DPH pri vybraných komoditách v priemere iba spomalí rast cien na Slovensku. A to je spôsobené opatreniami, ako napríklad skokový nárast minimálnej mzdy, tým automaticky aj príplatkov za prácu cez víkend, v noci a sviatkov. K tomu treba ešte prirátat výrazné zvýšenie cien energií a iných zákonných poplatkov.“

Tatiana Lopúchová, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov: „V posledných troch rokoch veľmi rastú mzdové náklady, teraz sa bavíme o vstupoch, ktoré vlastne zaťažujú pekárov, a tak isto sa bavíme ešte aj o dvoch sociálnych balíčkoch, ktoré nám vošli do platnosti.“

Peter Kažimír, guvernér Národnej banky Slovenska: „Očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod dve percentá na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomalenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií.“

Hana Džurná: „A o tejto téme prišli diskutovať Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, pekný večer.“

Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu: „Dobry večer.“

Hana Džurná: „Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu Slovenskej republiky, pekný večer.“

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR: „Pekný večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „A Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, pekný večer aj vám.“

Emil Macho, predseda SPPK: „Dobry večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „Páni, ďakujem, že ste prijali to pozvanie. Zníženia, znížená DPH-čka z dvadsiatich na, z dvadsať na desať percent zahŕňa teda najmä zdravé potraviny a tie, ktoré sa pestujú na Slovensku. Týka sa to teda najmä mliečnych výrobkov, ale aj teda doma dopestovaného ovocia a zeleniny, prírodného medu a čerstvého pečiva. S týmto opatrením prišla teda Slovenská národná strana. Najskôr možno na úvod, je to dobré opatrenie, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Tak určite môžeme povedať za Slovenskú alianciu moderného obchodu, že podporujeme znižovanie DPH, pretože na Slovensku je jedno z najvyšších DPH na potraviny vôbec na otvorenom európskom trhu, čo znevýhodňuje, samozrejme, aj našich spotrebiteľov, ale aj všetkých, všetkých aktérov na trhu. Čiže určite znižovanie DPH na potraviny je správny krok. My sme skôr za plošné znižovanie, nech štát povie, na aké zníženie má prostriedky a nech sa to plošne znižuje, pretože sa odbúravajú tým ďalšie administratívne náklady, ktoré vznikajú, ale samozrejme, znižovanie DPH je správny krok.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „To isté, čo povedal Martin Krajčovič. Zväz obchodu Slovenskej republiky je dlhodobo, dlhodobo aktívny, pokiaľ ide o znižovanie DPH. Domnievame sa, že toto opatrenie už mohlo prísť skôr. Sme za plošné zníženie, samozrejme, s výnimkami, ako sú napríklad luxusné alkoholy alebo niektoré iné luxusné tovary, a sme za plošné, plošné zníženie DPH. Na druhej strane musím jedným dychom povedať, že chápeme, chápeme stanovisko, stanovisko ministerstva financií Slovenskej republiky, že nie vždycky na takéto zníženie musí byť dostatok finančných prostriedkov.“

Hana Džurná: „Tam sa aj odhadovalo, že to celoplošné zníženie by stálo vyše sto miliónov eur, toto šesťdesiatpäť miliónov eur, preto to potom aj neprešlo. Pán Macho, teda je to dobré opatrenie?“

Emil Macho: „Tak ja veľmi pozitívne vnímam vzácnu zhodu v rámci celej potravinárskej vertikály na tomto opatrení. Nielen poľnohospodári, potravinári, ale aj obchodníci sa zhodujú na tom, že znížená DPH na potraviny je dobrá nielen pre spotrebiteľa, ale aj pre celý ten obchodný systém, ktorý v rámci tej vertikály existuje. Ja možno poopravím, podľa našich prepočtov možno celé to opatrenie a zníženie plošné DPH na potraviny by bolo možno až na úrovni niekde pol miliardy, pol miliardy eur ročne. Čiže, samozrejme, aj my vnímame tento fakt, že jednoducho musíme si dávať reálne ciele, dôležitá je tá trendovosť. A tá trendovosť po tom roku 2016 prichádza aj v tomto roku 2020, kde znižujeme, znižujeme DPH na niektoré položky. A slovenské potraviny a potraviny ako také sa stanú aj krok po kroku konkurencieschopný aj voči okolitým štátom, kde tá DPH na potraviny je oveľa nižšia ako v Slovenskej republike.“

Martin Katriak: „Podstatne.“

Hana Džurná: „Znížená DPH desať percent na niektoré potraviny u nás bola zavedená už v roku 2016, tam sa to týka čerstvého mäsa, rýb alebo mlieka. Inštitút finančnej politiky vydal v auguste 2015 štúdiu, v ktorej odhadol prenos zníženia DPH do cien zhruba tretinu. Vtedajší minister pôdohospodárstva Jahnátek povedal, myslím si, že obchodníci veľmi zodpovedne pristúpili k zníženiu DPH, nedošlo k zneužitiu a neodôvodnenému zvýšeniu cien. A podľa štvormesačného prieskumu spoločnosti Staffino z prelomu rokov 2017 až 2018 až osemdesiatdvať percent obyvateľov nepocítilo nijaké zlacnenie týchto potravín. Čo je teda realita, ako sa to naozaj odzrkadlilo v tých peňaženkách, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Treba povedať, že obchodníci združení v **Slovenskej aliancii moderného obchodu** férovo preniesli aj vtedy zníženie DPH do cien a rovnako aj v súčasnosti. Samozrejme, cenotvorba je zložitejší proces a vstupuje do toho množstvo faktorov. Jedna vec, ako dnes napríklad je to úroveň minimálnej mzdy, ktorá skokovo narástla, príplatky za prácu.“

Hana Džurná: „To si presne vymenujeme, aby si to ľudia vedeli predstaviť, ale teda došlo k premietnutiu tých.“

Martin Krajčovič: „Samozrejme, akokoľvek k premietnutiu príde, len DPH nie je jediný faktor, ktorý vplyva na cenu. Čiže, ak ja niekde znížim troška, ale zvýším potom podstatne viac, a teda nielen obchodníkom, ale tieto náklady sa zvyšujú, samozrejme, už od začiatku, čiže poľnohospodárom, ktorí to musia vyrobiť, potravinárom, ktorí spracujú ten poľnohospodársky výrobok a vyrobia potraviny, až aj obchodníkom, no tieto náklady sa nám zvyšujú všetkým, čiže to sa postupne premieta do tej ceny a DPH je len jeden z viacerých komponentov, ktorý vplyva na cenotvorbu. Čiže nie vždy môže proste zníženie DPH aj reálne znížiť cenu, ale určite má vplyv na to zníženie ceny, lebo napríklad aj dnes, keď sa, si zoberiem analýzu INESS z decembra, tak aj oni odhodli, odhadli, že pri všetkej legislatíve, ktorá bola za rok 2019 prijatá, tak očakávajú, že znížená sadzba DPH spomalí rast cien, ale nemôže prísť k zníženiu cien práve preto, že iné náklady sa zvýšili skokovito oveľa viac, ako len o čo sa znížila DPH, ale obchodníci, minimálne za **SAMO**, ale predpokladám, že aj Zväz obchodu, férovo preniesli zníženie DPH aj do svojich cien.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „No, Zväz obchodu preniesol, predpokladáme, že aj **SAMO** to prenieslo, však? Čiže, a ja popri tom, čo povedal pán predseda, chcem ešte poznamenať jednu takú skutočnosť, že, že pokiaľ budeme diskutovať o vplyve DPH na zníženie ceny, tak to zníženie tu nesporne je, nesporne je. To treba povedať všetkým poslucháčom a občanom, že vplyv zníženia DPH sa odrazil v cene. Nie je to tak, aby štvorčlenná rodina zarobila na auto z tohto zníženia za pol roka, za rok alebo za dva, ale to zníženie je. Lenže my nemôžeme pozerieť len na DPH ako kategóriu, ktorá je uzavretá, ale ona pôsobí v priestore, ona pôsobí v priestore. A priestore o tom, ako hovoril tuná pán predseda, že vplyvajú na to ďalšie a ďalšie, myslím na cenu, vplyvajú ďalšie a ďalšie komponenty a súvislosti. A potom, keď si to dáme dohromady, tak povie občan alebo analytik povie, no, však sa nič nestalo, však ceny nespádli, ako to môžete vôbec, politici, takto hovoriť. Podľa môjho názoru v tomto prípade sú politici nespravodlivo, nespravodlivo kritizovaní, pretože oni urobili to, čo, čo obchodníci, ale aj výrobcovia chceli, aby sa znížila sadzba DPH, aby sme sa priblížili tej sadzbe DPH na potraviny, ktorá je v krajinách, ktoré nás obkolesujú. Na druhej strane treba uznať, že sú tuná vplyvy, ktoré, ktoré proste vplyvajú na rast cien, ale chcem povedať toľko, nech bude tak, cena taká alebo onaká vplyvom vecí, o ktorých tu budeme hovoriť, vždycky tam bude sadzba desať percent, nie dvadsať percent, vždy, vždy. To ja poviem hocikomu a sa pozriem do očí hocikomu, kto hovorí, že DPH, že to, proste to bol politický kus, ktorý nejaká politická strana si vymyslela. Viete, v tomto nesúhlasím s takýmito tvrdeniami.“

Hana Džurná: „Pán Macho, ako tá desaťpercentná DPH-čka pomohla výrobcovi?“

Emil Macho: „My sme už v tom čase sledovali aj spolu s Úniou dôchodcov napríklad, lebo to bola zásadná vec vtedy, to bravčové mäso sme sledovali a všetky tie výrobky. A samozrejme, tá znížená DPH v tom čase, napríklad jeden rok, keď sme to sledovali, tak to reálne bolo cítiť. My tvrdíme jednu vec, že nielen Slovensko, ale je globalizovaný svet a potraviny už sú rovnakou komoditou ako iné komodity a ceny sa menia pomaly na týždennej báze, čiže dnes hovorí o tom, že, reálne vyčíslňovať, o koľko sú znížené ceny, je, je, až by som povedal, nereálne. Faktom ale ostáva to, že akokoľvek sa mení tá základná cena, vždy sa tam prirátava iba desaťpercentná DPH, neprirátava sa tam dvadsaťpercentná DPH. Tak, ako správne pán prezident povedal, konečný spotrebiteľ to nepocíti v zásadných veciach, to znamená, je ťažko merateľné, či ušetril jeden týždeň päť eur alebo desať eur, v každom prípade tie potraviny určite nakupuje lacnejšie. Je veľmi dôležité aj ľuďom povedať jednu vec, a tou je, že z lacných potravín sa stáva veľký fetiš, ľudia si myslia, že, že tie potraviny sú veľmi lacné. A jednoducho to, to je to, čo v tých ľuďoch potrebujeme zmeniť, v tom vnímaní toho spotrebiteľského sveta, ktorý žijeme, že tie potraviny majú svoju hodnotu a že míňame na potraviny menej zo svojho príjmu, z celkového príjmu, ako sme míňali napríklad pred osemdesiatym deviatym rokom, a že tie potraviny nie sú tou najzásadnejšou položkou, ktoré vo svojom, vo svojich výdavkoch vnímame, a že viackrát možno by sme sa mali pozrieť aj na to, na čo míňame a akým spôsobom aj s tými potravinami narábame.“

Martin Krajčovič: „Ja ešte možno doplním, ak.“

Hana Džurná: „A samozrejme, do zdravia investovať je dobré.“

Martin Krajčovič: „Áno. Ešte ak môžem doplniť, lebo je tu ešte aj jeden fenomén, ktorý nebol spomenutý, a to je cestovná turistika za potraviny. Keď si uvedomíme, že na Slovensku sedemdesiat percent občanov býva päťdesiat kilometrov od hraníc a okolité štáty majú nižšiu DPH, ako je na Slovensku, tak ten, toto znížovanie DPH aj zlepšuje konkurenčné prostredie na Slovensku oproti okolitým štátom, alebo aspoň vyrovnáva, lebo samozrejme, aj pre nás obchodníkov, ale aj výrobcov, samozrejme, ak musíme prirátavať vyššiu sumu DPH k cene, tak sme menej konkurencieschopní a potom tí ľudia majú tendenciu si kupovať v zahraničí tie isté potraviny, ktoré sú schopní si nakúpiť.“

Hana Džurná: „Tá potravinová turistika ale určite súvisí aj s dvojakou kvalitou potravín, veď bolo to potvrdené, že v Rakúsku sa predávalo niečo iné ako na Slovensku, ale samozrejme.“

Martin Krajčovič: „Ale to nie je len s Rakúskom.“

Hana Džurná: „Áno, a nie je to len o cene.“

Martin Krajčovič: „To je, hovorím, o cezhraničnom predaji v Čechách, v Poľsku, na Ukrajine alebo v Maďarsku, kde proste ľudia z týchto okolí, to nie je len, že občania na západnom Slovensku alebo v Bratislave chodia do Kittsee, ale kde je, tá hranica s

Rakúskom je paradoxne najmenšia, čiže oveľa väčší problém, sú to napríklad hranice s Poľskom, kde naozaj tá cezhraničná turistika obchodná je vysoká.“

Martin Katriak: „Viete, ja by som povedal, pani redaktorka, že, že mám iný pohľad na to, ako ste povedali. Ľudia alebo spotrebiteľia, ktorí idú kupovať do Rakúska alebo do Poľska, oni, ak, ak sú objektívni, tak nevnímajú, nevnímajú dvojakú kvalitu, pretože, nebudem teraz menovať, ale poviem, jedna sladká voda, ktorá sa predáva a vyrába sa v Rakúsku, používa inú prísadu cukrovú ako Coca-Cola vyrábaná na Slovensku, jedno aj druhé nie je zdraviu závadné. Čiže treba si uvedomiť, že mnohé tieto potraviny, ktoré sú dané pod dvojakú kvalitu potravín, nieže mnohé, všetky sú nie zdraviu a životu nebezpečné, ale keď niekto chce kupovať si sladkú vodu s cukrom, tak nech si ju ide kúpiť do Rakúska, ale takú istú sladkú vodu, ako sa predáva na Slovensku, tak taká istá sa predáva v Portugalsku, viete. Takže tento argument o dvojitej kvalite, to je problém. Problém je to napríklad vtedy, keď na Slovensku sa predávajú rybie prsty, ktoré obsahujú, pod tou istou značkou a tak ďalej obsahujú, ja neviem, päťdesiatšesť percent mäsa a na západ od nás sa predávajú také isté, v takej istej škatuľke a tak ďalej a tak ďalej, kde je šesťdesiat percent. To už, ale to nie je dvojité kvalita, to nie je dvojité kvalita potravín, ale to je klamanie spotrebiteľa.“

Hana Džurná: „A to už sú možno aj predsudky zakorenené u spotrebiteľov, že Rakúsko je kvalitnejšie, Poľsko je zase lacnejšie, takže tie dôvody, samozrejme, sú rôzne. Ešte predtým, ako dostaneme k tým faktorom, ktoré vplyvajú na cenotvorbu jednotlivých potravín, ešte možno tak v globále, krajiny ako Slovensko a Česko, tak tam tie ceny sú citlivejšie možno na výkyvy. Keď si to porovnáme napríklad s Európskou úniou, tak v októbri 2019 bola medziročná zmena na Slovensku okolo päť celých dve desatiny percenta, v Európskej únii boli len dve percentá. Čím to je?“

Martin Katriak: „Veľmi ľahká odpoveď, pani redaktorka, veľmi ľahká. Pozrite sa, ako na Slovensku rastie minimálna mzda, každý rok rastie minimálna.“

Hana Džurná: „Ale hovoríme aj o Česku.“

Martin Katriak: „Ale áno, každý rok rastie minimálna na Slovensku a rastie takým tempom, o ktorých sa na západ od nás ani, ani nesníva, ani nesníva. Neviem, či, vy ste iste to sledovali, prebehla v Čechách teraz, keď sa zvyšovala minimálna mzda, tak tam porovnávali Česi svoj problém so Slovákmi a tvrdili, že prečo, prečo v Česku nerastie minimálna mzda tak isto rýchlo, ako rastie na Slovensku, však? A jednoznačný vplyv, jednoznačný vplyv tejto, tejto pozície, proste asi takto to treba vidieť.“

Emil Macho: „Určite každý v tom obchodnom, v tom potravinovom reťazci alebo v obchodnom reťazci má, má kus, podiel toho, na tom, prečo tie potraviny na Slovensku rastú možno najrýchlejším tempom z tých krajín, ktoré ste porovnali. Určite za tým je aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok, a zo značnej miery aj tá legislatíva, ktorá sa minulý rok prijímali. Samozrejme, sú to niektoré aj objektívne komoditné príčiny. A treba, samozrejme, hľadať aj priestor u obchodníkov, kde nejakým spôsobom sa, tak isto podľa mňa priestor je, ale tak, ako som povedal, ja veľmi vítam, že ten konsenzus nejakým spôsobom existuje, ale je veľmi dôležité vnímať to v širších súvislostiach a možno necieľiť, že iba toto je jediná príčina, prečo na Slovensku rastú ceny rýchlejšie ako v ostatných krajinách.“

Martin Katriak: „Ale ešte prepáč, pán predseda, mali by sme tuná spomenúť aj také, také slovo, ktoré moc ľudia nemajú radi, a to je konkurencia. Čiže my, keď povieme, že tuná platí konkurencia medzi nami, určite, ale aj u vás platí konkurencia. Konkurencia predsa tlačí, tlačí toho výrobcu, toho obchodníka, aby ponúkal za primeranú cenu, pretože keď členovia Zväzu obchodu budú ponúkať, ja neviem, kilo mäsa za dve eurá a tuto priateľa z SAMA budú za euro päťdesiat, tak proste stráca sa tá konkurenčná výhoda. My sa držíme, my, neviem, ako to vy hodnotíte, pán predseda, ale my držíme konkurenčné ceny tak, aby, aby spotrebiteľ bol spokojný, a týmto pádom nejaké bezbrehé zvyšovanie cien, to neprichádza do úvahy, neprichádza do úvahy.“

Hana Džurná: „Ešte vám do toho.“

Martin Krajčovič: „Tu chcem povedať, tu chcem povedať naozaj, že to, podporujem to, čo pán Katriak povedal, lebo fakt je ten, že to silné konkurenčné prostredie, ktoré je na Slovensku, je možno ešte silnejšie ako v niektorých iných krajinách, lebo je to naozaj, Slovensko je malá krajina, malý trh, ale tých hráčov na trhu je veľmi veľa. Konkurencia tlačí ceny nadol, to je proste základná ekonomická poučka, o ktorej sa asi sporiť nemusíme, ale fakt je ten, že spotrebiteľ aj od nás očakáva, ako od obchodníkov, že budeme ponúkať dostatočnú kvalitu za rozumné ceny. Samozrejme, ak by niekto, keďže proste to konkurenčné prostredie je, že my sa ani nemôžeme baviť, samozrejme, o tom, jednotlivé reťazce medzi sebou, ako, tak zvýšme túto cenu a spoločne, aby to, aby na to nikto nedoplatil, to je proste zakázané a to naozaj stojím za tým, že to nikto nerobí. Čiže to konkurenčné prostredie, proste ten, kto by umelo navyšoval cenu, išiel by sám proti sebe, ten zákazník to odhalí veľmi rýchlo, lebo správne ste povedali, že na Slovensku a v Čechách je zákazník veľmi senzitívny na cenu, dokonca Česi sú rekordéri, kde až päťdesiatšesť percent predaných potravín ide cez akciu, na Slovensku je to štyridsaťosem percent, sme, myslím, že na treťom mieste v rámci Európskej únie. Čiže naozaj, ten tlak zákazníka na cenu a senzitivita na cenu je obrovská a ten, kto by v tom priestore vybočil a umelo by zvyšoval ceny, tak by prehral veľmi rýchlo. A to je aj fakt, že za tých dvadsať alebo tridsať rokov, proste ktoré, alebo dvadsaťpäť rokov, keby vstúpili aj iní hráči na slovenský trh ako domáci, už aj veľa týchto hráčov odišlo, pretože nevedeli na tom trhu so silným konkurenčným prostredím a s takou senzitivitou na cenu pôsobiť.“

Hana Džurná: „Aké potraviny sú možno najcitlivejšie na zmenu alebo rast cien? Spomeniem napríklad Národnú banku Slovenska, ešte v októbri v komentári povedala, že ceny potravín vrátane alkoholu a tabaku pokračovali v raste nad štyri percentá. V aktuálnom vývoji sa premieta domáci rast nákladov práce a externé faktory pôsobiace na vývoj cien mäsa a rast cien mäsa je ovplyvnený nerovnováhou medzi ponukou a dopytom na trhu s bravčovým mäsom, ale pôsobia aj na pekárenské výrobky. Aká je teraz možno situácia?“

Emil Macho: „Ja možno na toto by som zareagoval. Myslíme si, že najviac flexibilnejšie, čo sa týka ceny, sú hlavne čerstvé tovary, to znamená ovocie, zelenina a napríklad to bravčové mäso, že tam pôsobia tie externé faktory, ktoré ani my ovplyvniť nevieme. U bravčového mäsa je to fenomén, celosvetový fenomén, a to je africký, africký mor ošípaných. Tak, ako konštatujú aj tieto relevantné inštitúcie, hlavným zdrojom toho rastu cien je tá prijímaná legislatíva, ktorá, ktorá určite prijímaná bola. Takým, takým tým, by som povedal, najviac viditeľným prípadom je práve ten pekárenský priemysel, kde až osemdesiatjeden percent všetkého pracovného

času sa odohráva v tých príplatkových tarífach, hej, to znamená práca v noci, práca nadčas, práca cez sviatky, kde je súvis aj s tou minimálnou mzdou, od čoho sa vyrátavajú tie príplatky. A hlavne u toho pekárenského priemyslu treba povedať, že my už sme sa prehupli cez tú pomyselnú polovicu, to znamená tie tovarové vstupy, ktoré nám vstupujú, či už je to múka, droždie alebo všetky tieto náležitosti, tvoria už menšiu polovicu z tých nákladov na konečný výrobok. A gro tých, gro tých nákladov na to nám tvoria energiu, ktorá sa tvorí na svetových trhoch, a gro tých nákladov tvoria aj tie mzdové náklady, ktoré nejakým spôsobom, nejakým spôsobom nám zvyšujú tie náklady. A treba povedať aj to, že potravinárstvo a celý poľnohospodársky systém v rámci otvoreného európskeho trhu je krivený tými agrototáciami a podpornými systémami jednotlivých členských krajín a jednoducho to konkurenčné prostredie, v ktorom pôsobíme, nie je rovné. To znamená, nemá slovenský potravinár rovnaké podmienky ako ten potravinár napríklad v Rakúsku, v Poľsku alebo v Maďarsku. Máme tu voľný pohyb tovaru, čiže také pečivo v Rakúsku alebo v Maďarsku, v Poľsku sa dá vyrobiť lacnejšie a tým pádom sa dá doviesť na Slovensko. Takže je to taký, taký mix a treba robiť maximum preto, aby, aby ten slovenský spotrebiteľ si čím, čím ďalej, tým viacej pýtal to slovenské. A niektoré veci sú aj tak, tak, by som povedal, v tých postkomunistických krajinách trochu také prirodzené a trochu viacej skrivené. Čiže myslíme, že ten trend už sme nastúpili a pomaly tí spotrebiteľia si to slovenské pýtať budú.“

Hana Džurná: „A pozrime si aj čísla, aby sme nehovorili abstraktne, tabuľku, ako sa vyvíjali ceny komodít v rokoch 2018 a 2019. O chvíľu to uvidíme, že zatiaľ čo v priebehu roka 2018 boli ceny komodít stabilné, v lete 2019 stúpili ceny zhruba o desať percent. Hlavný nárast bol najmä pri rastlinných komoditách, kde dosiahol viac ako dvadsať percent, oproti septembru 2018 boli ovocie a zelenina drahšie o šesť percent, olejniny o päť percent a zemiaky až o tridsaťsedem percent. Čo môžeme teraz očakávať?“

Emil Macho: „Každý rok je, samozrejme, iný. Poľnohospodárstvo, potravinárstvo je, je, respektíve poľnohospodárstvo je pod otvoreným nebom. Keď tam vidíme obilniny, jeden rok môžeme cítiť výkyvy v minuse, niekedy v pluse. Ja si myslím, čo môžeme očakávať v budúcom, budúcom roku, nevieme predpokladať.“

Martin Katriak: „V tomto.“

Emil Macho: „Respektíve v tomto roku, nevieme predpokladať z toho titulu, že jednoducho nevieme, ako sa nám bude vyvíjať počasie, ako aj tie obilnice sveta, ako budú reagovať na tie výkyvy počasia, na klimatické zmeny, ako bude vývoj v tretích krajinách, lebo tie sú veľmi, ale veľmi dôležité kvôli tomu, že Ruská federácia a Ukrajina berú tie prirodzené trhy, ktoré Európa mala. Chystá sa tu takzvaná tá dohoda Mercosur, to je dohoda Brazílie a ostatných krajín Južnej Ameriky s Európou, to znamená, budeme pod tlakom zase dovozu lacnejších potravín. Čiže tie očakávania, očakávania je veľmi ťažko predpokladať.“

Martin Katriak: „Je, prikláňam sa k tomu, čo povedal pán predseda. My sme začali hovoriť o vplyve, vplyve minimálnej mzdy, nedopovedali sme to, že sa nám vyhrážajú, že stúpnu ceny energií a pohonných hmôt, a to.“

Hana Džurná: „To si aj ideme teraz úplne konkrétne povedať.“

Martin Katriak: „Já, áno, áno, ale toto všetko má vplyv, áno, áno.“

Hana Džurná: „Hovorili sme teda o minimálnej mzde, od januára stúpila z päťstodvadsať na päťstoosemdesiat eur, samozrejme, to, určite ovplyvní to cenotvorbu, ale aj príplatky. Môžeme si pozrieť ďalšiu tabuľku, aby sme videli presne, koľko je príplatok za noc, sobotu, nedeľu a tak ďalej. Čiže tu vidíme trinásť centov až tridsaťštyri centov. Ako sa to, alebo do akej miery sa to môže odzrkadliť naozaj na tom konečnom tovare, ktorý si ja ako spotrebiteľ pôjdem kúpiť?“

Martin Krajčovič: „No, ja to poviem možno, pán predseda Macho začal ten príklad s pekármi, kde až osemdesiat jedna percent nákladov tvoria tieto mzdy, príplatky a vlastne osobné náklady, a sú, či vlastne osemdesiat jedna percent čas.“

Emil Macho: „Pracovného času.“

Martin Krajčovič: „Pracovného času je pod týmito príplatkami. A toto je vec, napríklad **Zväz pekárov**, som čítal tlačovú správu, že vyzvali na zníženie daňovo-odvodového zaťaženia, lebo na jednej strane sú tlačení dávať, respektíve investovať veľké peniaze do ľudí, čo je fajn, lebo veď samozrejme, že všetci chceme mať spokojných zamestnancov, čiže nech zarobia čo najviac, ale na druhej strane štát berie, respektíve nás zaťažuje všetkých príliš vysokým daňovo-odvodovým zaťažením. Niekedy sa štátu platil desiatok a ľudia boli nešťastní, dneska kludne dávame cez päťdesiat percent a štát nás zaťažuje ešte ďalšou a ďalšou reguláciou. Čiže tuto si musíme naozaj aj premýšľať, nielen ako pomôcť zamestnancom, ale aj ako uľaviť zamestnávateľom, špeciálne, ak sú zaťaženi týmito príplatkami viac ako ostatní, lebo samozrejme, že, ako správne povedal aj pán predseda Macho, oni sú tiež pod silným konkurenčným tlakom z okolitých krajín, ktoré sú veľmi blízko nás, samozrejme, a takto sa veľmi znižuje ich konkurencieschopné prostredie. A naozaj, potravinári v tomto sú pod naozaj veľkým tlakom, lebo to daňovo-odvodové zaťaženie, plus ďalšia legislatíva, ktorá, keďže je to odvetvie, kde pracuje prostá tá nízka, nižšia kvalifikovaná pracovná sila, čiže pracujú za menšie mzdy, tak takéto príplatky spôsobujú obrovské zvyšovanie nákladov, ktoré potom ďalej pôsobia na tie ceny.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „Ešte k tomu chcem poznamenať to, že zisťujeme, že terajšia úprava minimálnej mzdy z tých päťstodvadsať na päťstoosemdesiat nerobí problém len v samotnom tom zvýšení, čo by sme snád' nieže preglgli, ale by sme sa na to trochu priaznivejšie pozerali, podčiarkujem trochu, ale teraz vymyslel, vymysleli predkladatelia tohto návrhu aj prepojenie základného inštitútu minimálnej mzdy s ďalšími, s ďalšími, s ďalšími prídavkami, alebo ako by som to správne poznamenal, a to nám robí problémy, to nám robí, teda nielen nám, ale aj chlapcom z výroby to robí problémy. A dostávame sa tam do problematiky, ktorú, keď sa spýtate, že či pôjdu ceny, či budú ceny upravené, tak ja vám poviem, že áno, ja si myslím, že áno, pretože v tej, v tom cenovom reťazci, ktorý je od roľníka, cez mlynára, pekára a obchodníka, náklady u každého stúpajú, niekde menej, niekde viac, ale, ale stúpajú. A my sa snažíme, my sa snažíme dodržať našu cenu, našu maržu, my sa snažíme dodržať a zatiaľ nám to vychádza, ale niekde už budeme musieť si povedať, že proste nebudeme chcieť zatvoriť obchody, nebudeme chcieť zbankrotovať, pretože proste nevydržíme ten tlak, ktorý tu je taký silný, a nutne, nutne budeme musieť, ale nie my, počnúc, počnúc našich kolegov z výroby, až cez nás, budeme musieť siahnuť na úpravu cien.“

Hana Džurná: „Ako sa to zasa.“

Emil Macho: „Ja len možno na doplnenie, ak dovoľíte, u nás nie je problém výška minimálnej mzdy. Skutočne neviem, či by sa v

poľnohospodárstve vôbec, aj, aj ľudia, ktorí pracujú pri hovädzom dobytku, alebo pri ošípaných, alebo v pekárňach, či by sa vôbec našiel človek, a dovoľm si povedať, fakt by sme ich možno zráтали minimum, že zarábajú minimálnu mzdu v hrubom, to znamená tých päťstoosemdesiat eur, problém sú tie príplatky, ktoré sú naviazané na tú minimálnu mzdu. Ja som presvedčený o tom, že nájdeme konštruktívnu debatu či už s terajšou vládou, ale aj s budúcou vládou o tom, aby sme odviazali tento inštitút príplatkov od tej minimálnej mzdy. A my, my v rámci poľnohospodárskej a potravinárskej samosprávy, bez ohľadu na, na to, ktorá je to, je to jedna z tých najväčších úloh, ktorá nás čaká v tomto roku, to znamená viesť konštruktívnu diskusiu so všetkými zainteresovanými, ako urobiť to potravinárstvo konkurencieschopné z dôvodu toho, že tu existuje obrovský spoločenský dopyt po tom, že ľudia chcú oveľa viacej zdravších slovenských potravín, ktoré majú aj obrovský dopad na klimatickú zmenu ako takú, nemusíme ich prevážať cez celý svet, cez celú Európu, aby my sme boli konkurencieschopní v rámci otvoreného európskeho trhu.“

Hana Džurná: „Samozrejme, nielen minimálna mzda a tieto príplatky majú teda vplyv na cenotvorbu, ale napríklad príkladom z uplynulého roka sú rekreačné poukazy, tie skokovo zvýšili náklady zamestnanca až o dvadsaťtri eur mesačne. Jedným z príkladov na rok 2020 môže byť zavedenie aj päťtýždňovej dovolenky pre mladých rodičov. A tiež analýzy hovoria, že, teda to sa týka tých, ktorí sú mladší ako tridsaťtri rokov, a podľa výpočtov portálu cenazamestnanca.sk vzrastie náklad na mladého zamestnanca so mzdou sedemstopäťdesiat eur o dve percentá, o vyše dve percentá.“

Martin Katriak: „Len treba.“

Emil Macho: „Veľmi, veľmi dôležité konštatovanie, veľmi.“

Martin Katriak: „Áno, len treba, pán predseda, treba vidieť, že iný dopad je týchto inštitúcií, o ktorých ste hovorili, dajme tomu v školách a iný dopad je u tých, ktorí nie sú príspevkoví, ale ktorí sú samozárobcomi, teda musia na seba zarobiť, však? Ja nechcem vôbec podceňiť školstvo, ale oni dostávajú, oni dostávajú dotácie na svoju činnosť, a viem, že sú malé tie dotácie, ale dostávajú, ale my nedostávame dotáciu od nikoho. Na rozdiel od poľnohospodárov, obchodníci, my proste to, čo si nezarobíme, tak to proste nemáme, nemôžeme si dovoliť. A na rozdiel od, od priateľ, ja to rád počúvam, že naši kolegovia v prvovýrobe a spracovateľskom priemysle majú všetci vyššie mzdy, ako je minimálna mzda, v obchode to tak nie je. Sú kategórie zamestnancov v obchode, kde budeme musieť, kde doplácame a budeme musieť doplácať, viete? A neviem, či, či to, a divákovi to treba povedať, obchodníci združení v Zväze obchodu za rok 2019 zvýšili svoj maloobchodný obrat zhruba o stoštyri – stopäť index, ale mzdy nám pôjdu o desať percent vyššie, viete? Čiže túto rovnováhu my strácame legislatívou, ako povedal Emil Macho, strácame to.“

Martin Krajčovič: „A je to hlavne dvojité doplácanie, lebo viete, tým, že, a to som rád, že nachádzame aj vzácnu zhodu, a predpokladám, že v celom podnikateľskom sektore, nielen v agropotravinárstve a obchode, o zrušení toho prepojenia medzi minimálnou mzdou a príplatkami, pretože prvého mája sme boli svedkami možno najvyššieho zvyšovania týchto príplatkov vôbec v histórii a od prvého januára sme zase skokovo narástli v minimálnej mзде, ale tým, že to je previazané, tak spreď pol roka tie historické najväčšie zvýšenie príplatkov, opäť sa zdvihli. Ale my nespochybňujeme, že zamestnanci si zaslúžia viac, ale sú sektory, v ktorých to, ktorých to zasiahne násobne.“

Martin Katriak: „Viac.“

Martin Krajčovič: „Násobne viac ako v iných sektoroch, ale daňovo-odvodové zaťaženie je rovnaké. Proste ten štát sa nepozera, že tohto som zatažil viac, tak mu uľavím niekde inde, pretože má zvýšené náklady. A toto je, toto je aj pri cenotvorbe a znížení DPH, bombastických tlačoviek, ako, aké budú ceny od prvého januára, kde sa kreslilo, že, boli vymenované komodity a ukázané a že mínus desať percent na pulloch, čo ani matematicky ináč nesedí v prepočte, ale proste ten populizmus tomu nepomáha, pretože štát sa musí pozeráť na komplexné zaťaženie toho sektora od prvovýrobcu, cez spracovateľa, až po obchodníka aj pri cenotvorbe. A k tomu, samozrejme, ako ste aj veľmi správne povedali, tak samozrejme, sú tu aj ďalšie príplatky, ktoré zamestnávateľ má, ako sú rekreačné poukazy, alebo napríklad, o čom sa menej hovorí, samozrejme, aj teraz tie skokové nárasty miestnych daní. Samozrejme, že to bude mať dopad aj na obchodníkov, veď v tých mestách podnikáme, máme obchody, máme prevádzky, rovnako predpokladám, že aj výrobcovia, sa ich to niekde dotkne. To sú ďalšie peniaze, ktoré proste budú musieť, proste bude to odliv z toho agropotravinárskeho sektora štátu alebo samosprávam a to všetko má, samozrejme, negatívny dopad.“

Emil Macho: „Treba, je to veľmi senzitívny sektor práve na, a dovoľm si povedať, najsenzitívnejší sektor v rámci národného hospodárstva na takéto zmeny, tým, že jednoducho štyridsať percent celkového rozpočtu Európskej únie ide do poľnohospodárstva, do potravinárstva a ten sektor je veľmi skrivený. Treba aj v tomto, v komplexe rozlišovať veci, treba rozlišovať skutočne domáce obchodné reťazce, ktorý, ktoré podľa nášho názoru plnia aj celospoločenskú funkciu, lebo neviem si predstaviť, že niektorý zo zahraničných obchodných reťazcov by v nejakej Hornej Marikovej alebo niekde v dedine prevádzkoval predajňu s takou nízkou efektivitou, to treba rozlišovať. A samozrejme, aj každý, každý z nás vrátane obchodných reťazcov, treba hľadať nejakým spôsobom tie rezervy, aby sme zabezpečili to, aby tie potraviny na Slovensku boli zdravé, konkurencieschopné a koniec koncov aj lacné, lebo stále na to ten spotrebiteľ počúva.“

Hana Džurná: „Pán Katriak, ešte aby sme to uzatvorili, vy ste spomínali aj tie ceny energií.“

Martin Katriak: „Áno, no tak.“

Hana Džurná: „Tak si aj povedzme konkrétne, od tohto roka, 2020, nárast koncových cien pre malé podniky, je nárast o vyše sedem percent, ceny zemného plynu pre domácnosti a tiež malé podniky o takmer štyri percentá.“

Martin Katriak: „No a teraz nech náš spotrebiteľ vie, že ceny, ktoré idú na pult, na pult, tak to neurobil obchodník, tie ceny, on, on ich len vyrátal a dal si tam primeranú maržu, aby zabezpečil svojich zamestnancov, svoj rozvoj, však, ale je to vplyv, je to vplyv na tú cenu, či chceme alebo nechceme. Zvyšuje nám to náklady, u nich, u nás, u nich, však? Čiže som rád napríklad, že ste nás pozvali do tejto relácie, a verím, že, že vaši alebo naši diváci si uvedomia, že problematika cien na pulloch nie je len vecou obchodníkov, je to vecou mnohých vplyvov, a že teda spotrebiteľ bude vidieť do tejto problematiky viacej.“

Hana Džurná: „Inštitút INESS poukázal aj na takú zaujímavú vec pri cenotvorbe. Zobral si napríklad rožok, čo je teda klasická potravina v každej slovanskej, slovenskej domácnosti. V súčasnosti je tá cena osem desiatín centa a cena bez DPH.“

Martin Katriak: „Osem centov.“

Hana Džurná: „Osem centov, pardon, cena bez DPH by bolo nejakých šesťdesiatšedem centov, čo teda.“

Martin Katriak: „Šesť celé sedem.“

Hana Džurná: „Áno, áno. A jednoducho chcú poukázať na to, že tam nemôžu byť tie desatiny, že musí sa to nejakým spôsobom zaokrúhľovať, a tá reálna výsledná cena by už nebola teda znížená o desať percent, ale by to bolo o nejakých až vyše dvanásť percent. Čiže nedá sa úplne jednoducho aplikovať tá desaťpercentná sadzba, ak by sme naozaj išli, že mínus desať percent.“

Emil Macho: „Ja, tento, tento, tento prípad, príklad s rohlíkom presne poznáme, a samozrejme, máte pravdu, nedá sa to na desatinné miesta alebo na tisíciny pomaly nejakým spôsobom zaokrúhľovať, ale mám možno takú správu, že, že dva – tri obchodné zahraničné reťazce zareagovali napríklad na tú cenu rožka, že jednoducho bez ohľadu na to, či tá DPH sa znížila o desať percent, alebo o pätnásť, alebo z akej, z akej sumy, tak jednoducho znížili tú cenu rožku možno aj nad rámec tohto. A aj, aj toto opatrenie pozitívne vnímame v tom, že jednoducho vytvoril sa tlak, a máme informáciu, že aj našim pekárom niektorým bola dodržaná cena a jednoducho ten obchod stiahol z tej svojej marže a jednoducho obišiel toto, lebo keby to má prerátavať, tak jednoducho ten zákazník sa v tom nevyzná, respektíve nevieme presne, presne určiť, presne určiť tú cenu. Čiže aj takéto opatrenia prispievajú pri tom konkurenčnom prostredí, že jednoducho ten obchodný reťazec, respektíve ten obchodník chce, aby ten spotrebiteľ videl, že tá nižšia DPH na takú základnú vec, ako rohlík, je, jednoducho znížilo sa, ale to hlavné, čo prinesie to zníženie desaťpercentnej DPH, že na základe všetkých, tlaku tých, tých externých vecí, ako sú mzdy, energie, tak tá znížená DPH príspeje k tomu, že ceny u tých komodít, kde sa tá DPH, neporastú, ale sa minimálne zastabilizujú. A to je to ušetrenie toho zákazníka, respektíve toho spotrebiteľa, že nezaplatí viac, lebo prirodzene by zaplatil viac a po tom znížení DPH platiť viac nebude, lebo jednoducho príspeje to aspoň k zastabilizovaniu tých, tých cien u tých komodít, ktorých sa týka to zníženie DPH.“

Martin Krajčovič: „To, myslím, že ináč bol aj záver tej analýzy INESS, ak som ju správne čítal, že de facto ten pozitívny vplyv zníženia DPH na vybrané komodity bude práve taký, že síce nepríde k zníženiu práve pre tie externé faktory, ale nepríde k takému zvyšovaniu, akému by prišlo, keby sa DPH neznížila. Čiže, a to je naozaj aj pri tom rožku, keď ste hovorili, tak vlastne z osem centov na sedem zníženie je dvanásť a pol percenta, ale aj nesprávne sa hovorilo, že keď znížime DPH z dvadsať na desať percent, tak to má vplyv na cenu osem celá tri percenta, lebo DPH sa dopočítava. Čiže ten, kto tvrdil, že tie ceny by mali klesnúť o desať percent, tak trochu zavádzal tých divákov. A to, hovorím, to, ten populizmus niekedy neprispieva k tomu, k tej správnej informovanosti zákazníka. Tak, ako aj pán prezident Katriak hovoril, že potom máme naozaj niekedy problém vysvetľovať zákazníkom, že nie obchodník si vymýšľa tie ceny, ale proste je to množstvo, množstvo faktorov, ktoré sme dnes povedali, ktoré majú vplyv už od toho poľnohospodára, cez potravinára, až po obchodníka, a tie faktory vplyvajú na tú konečnú cenu, za ktorú si ten spotrebiteľ, zákazník kúpi tú svoju obľúbenú potravinu, ktorú potrebuje.“

Martin Katriak: „Či už to bude tak alebo onak, treba, aby spotrebiteľ vedel, že z tej ceny, ktorá bude na pulte u tých vybraných druhov výrobkov, je mínus osem celé tri percenta, to by si mal ten spotrebiteľ. Inak my sme pri tej prvej, Zväz obchodu a jeho členovia, pri tej prvej úprave DPH, čo bola tak päť rokov dozadu, alebo.“

Emil Macho: „2016.“

Martin Katriak: „Dvetisíc, pardon, štyri roky dozadu, tak my sme vyrátali, že priemerná rodina, ktorá chodí nakupovať do našich obchodov, by mala pri tom, pri tom svojom klasickom nákupe ušetriť pri znížení DPH zhruba päť až päť a pol eura za mesiac. Preto hovorím, že nenasporí si na auto, ale, ale tých päť, viete, paradoxne, o tomto sa nehovorí, že, že to bude tých päť eur, ale hovoríme o rožku, kde bojujeme, s istými, s istými politikmi bojujeme o to, že či je správne znížiť alebo neznižiť o jedno, jeden cent pri tej matematike, ktorá tuná je, lebo cent už nevieme rozdeliť na, na menšie pri existujúcej menovej sústave, však? Čiže, a ešte podčiarknem, keď už sme sa dostali k tomu nešťastnému rohlíku, podčiarknem to, že rohlík je vplyvná položka a každý sa snaží, každý z obchodníkov sa snaží, aby ju ponúkal za čím nižšiu cenu.“

Emil Macho: „Ja mám jednoduchú radu pre každého spotrebiteľa, a čím, čím ďalej, tým viac tí ľudia sa podľa môjho názoru začínajú tým riadiť. Koľkokrát idem do obchodu, tak možno nepozerám na tú cenu a nekupujem možno toľko, toľko toho veľa, ale skôr presedlám na, na tú kvalitu a jednoducho pozriem sa na to, aj čo kupujem, nie koľko, ale čo kupujem, lebo jednoducho tá spoločnosť tými obrovskými reklamnými kampaňami je tak masírovaná, že jednoducho koľkokrát tí ľudia idú a možno, možno nakupujú aj to, čo nepotrebujú. A jednoducho možno sa treba viac zamerať na tú kvalitu, na ten pôvod tých potravín a nejakým spôsobom rozlišovať radšej to, čo, čo kupujem, a nie to, koľko toho kupujem, lebo určite si treba povedať, že ľudia kupujú aj to, čo nepotrebujú.“

Martin Katriak: „Nevidel som reklamu na rohlík, ale videl som reklamu na rohlík s pákom, tak.“

Emil Macho: „Je to možné.“

Hana Džurná: „Už vyšší level.“

Martin Katriak: „No, to je vyšší level.“

Emil Macho: „To je možné, je to možné.“

Hana Džurná: „Tak týmto odporúčaním to môžeme aj uzatvoriť. Páni, veľmi pekne vám ďakujem za váš čas a pekný večer ešte želim.“

Emil Macho: „Ďakujeme za pozvanie, pekný večer.“

Martin Krajčovič: „Ďakujeme, pekný večer, pekný večer všetkým.“

Martin Katriak: „Ďakujeme, pekný večer.“

TÉMA DŇA: Znížená DPH na vybrané druhy potravín

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR hosťom relácie Téma dňa v TA3 na tému "TÉMA DŇA: Znížená DPH na vybrané druhy potravín".

Hostia: Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR, Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

TA3, Téma dňa: Vtáčia chrlička na Slovensku / Znížená DPH na vybrané druhy potravín - VIDEO

Zdroj: TA3, Relácia Téma dňa, 13.01.2020, zdroj foto_TA3

PREPIS RELÁCIE

Hana Džurná, moderátorka: „Jogurty, syry či pečivo by mali byť lacnejšie. Od nového roka sa totiž znížila daň z pridanej hodnoty na vybrané potraviny na desať percent. Podľa odborníkov však reálne ceny produktov klesnúť nemusia. Dôvodom sú zvýšené náklady potravinárov aj rastúca inflácia.“

Andrej Danko, predseda NR SR, predseda strany (SNS): „Ľudia by mali mať lacnejšie potraviny, tieto potraviny by mali pomôcť aj ubytovacím zariadeniam.“

Martin Krajčovič, predseda SAMO: „Znížená sadzba DPH pri vybraných komoditách v priemere iba spomalí rast cien na Slovensku. A to je spôsobené opatreniami, ako napríklad skokový nárast minimálnej mzdy, tým automaticky aj príplatkov za prácu cez víkend, v noci a sviatok. K tomu treba ešte prirátať výrazné zvýšenie cien energií a iných zákonných poplatkov.“

Tatiana Lopúchová, Slovenský zväz pekárov, cukrárov a cestovínárov: „V posledných troch rokoch veľmi rastú mzdové náklady, teraz sa bavíme o vstupoch, ktoré vlastne zafazujú pekárov, a tak isto sa bavíme ešte aj o dvoch sociálnych balíkoch, ktoré nám vošli do platnosti.“

Peter Kažimír, guvernér Národnej banky Slovenska: „Očakávame postupné spomaľovanie rastu cien pod dve percentá na celom horizonte našej aktuálnej predikcie. Toto spomaľenie ide na vrub postupného odznievania nárastu hlavne cien potravín a regulovaných cien energií.“

Hana Džurná: „A o tejto téme príšli diskutovať Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu, pekný večer.“

Martin Krajčovič, predseda Slovenskej aliancie moderného obchodu: „Dobrý večer.“

Hana Džurná: „Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu Slovenskej republiky, pekný večer.“

Martin Katriak, prezident Zväzu obchodu SR: „Pekný večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „A Emil Macho, predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, pekný večer aj vám.“

Emil Macho, predseda SPPK: „Dobrý večer, ďakujem za pozvanie.“

Hana Džurná: „Páni, ďakujem, že ste prijali to pozvanie. Zníženia, znížená DPH-čka z dvadsiatich na, z dvadsať na desať percent zahŕňa teda najmä zdravé potraviny a tie, ktoré sa pestujú na Slovensku. Týka sa to teda najmä mliečnych výrobkov, ale aj teda doma dopestovaného ovocia a zeleniny, prírodného medu a čerstvého pečiva. S týmto opatrením prišla teda Slovenská národná strana. Najskôr možno na úvod, je to dobré opatrenie, pán Krajčovič?“

Martin Krajčovič: „Tak určite môžem povedať za Slovenskú alianciu moderného obchodu, že podporujeme znižovanie DPH, pretože na Slovensku je jedno z najväčších DPH na potraviny vôbec na otvorenom európskom trhu, čo znevýhodňuje, samozrejme, aj našich spotrebiteľov, ale aj všetkých, všetkých aktérov na trhu. Čiže určite znižovanie DPH na potraviny je správny krok. My sme skôr za plošné znižovanie, nech štát povie, na aké zníženie má prostriedky a nech sa to plošne znižuje, pretože sa odčítavajú tým ďalšie administratívne náklady, ktoré vznikajú, ale samozrejme, znižovanie DPH je správny krok.“

Hana Džurná: „Pán Katriak?“

Martin Katriak: „To isté, čo povedal Martin Krajčovič. Zväz obchodu Slovenskej republiky je dlhodobý, dlhodobý aktívny, pokiaľ ide o znižovanie DPH. Domnievame sa, že toto opatrenie už mohlo prísť skôr. Sme za plošné zníženie, samozrejme, s výnimkami, ako sú napríklad luxusné alkoholy alebo niektoré iné luxusné tovary, a sme za plošné, plošné zníženie DPH. Na druhej strane musím jedným dychom povedať, že chápeme, chápeme stanovisko, stanovisko ministerstva financií Slovenskej republiky. Že nie vďaka na takéto zníženie musí byť dostatok finančných

Späť

Pekárov trápí lacný dovoz mrazeného a dopekneho pečiva

Dátum: 24.01.2020
Zdroj: Rádio Regina
Strana: 6
Originál:

Erik NEMEC, redaktor

Pieť chleba cez sviatky a počas víkendov sa už finančne neoplatí, a to pre zvýšené príplatky a vyššiu minimálnu mzdu. Pekárov okrem rastúcich mzdových nákladov trápí aj lacný dovoz mrazeného a do pekného pečiva. Niektorí pekári sa mu chcú brániť návratom k tradičným receptúram a ručnej práci.

Milan VELECKÝ, redaktor

Aby sme ráno mali čerstvý chlieb musia pekári pracovať, aj v noci aj počas sviatkov. Majiteľ troch pekární v Ružomberku, v Liptovskom Mikuláši a vo Svite Slavomír Moravčík hovorí, že ich sa zvýšenie príplatkov za tieto práce dotklo najviac.

Slavomír MORAVČÍK, majiteľ pekární

Pri cenách pekárskych výrobkov takých ako sú, sú nezaplatiteľné. Nám je skutočne lepšie v sviatky, soboty nedele a v noci nepracovať, ako vyrábať. Práve pre tie vysoké nočné a sviatočné príplatky.

Milan VELECKÝ, redaktor

Podľa predsedníčky Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov Tatiany Lopúchovej sa to týka aj ostatných pekární.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, predsedníčka Zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov

Situácia sa z roka na rok zhoršuje. Pekárom vstupujú do cenotvorby zvýšené náklady a v posledných troch rokoch sú to najmä mzdové náklady tak, že tá cena by zohľadnila všetky tieto vstupy.

Milan VELECKÝ, redaktor

Pekári odhadujú, že mzdy a odvody budú tvoriť takmer polovicu ich nákladov. Ministerka pôdohospodárstva Gabriela Matečná im však chce pomôcť s inými nákladmi na dopravu.

Gabriela MATEČNÁ, ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR /nom. SNS/

Chystáme tzv. potravinársku zelenú naftu. Tá realizácia bude náročnejšia, ale o to viac určite pomôže takým prevádzkam, ako sú potravinárske podniky.

Milan VELECKÝ, redaktor

Niektorí pekári na nárast nákladov reagujú snahou zvýšiť svoje výnosy, a to návratom k tradičným receptúram. V Liptovskom Mikuláši ručne upečú asi tretinu chlebov. Vysvetľuje majiteľ tamojších pekární Slavomír Moravčík.

Slavomír MORAVČÍK, majiteľ pekární

Áno, musia byť drahšie, ale sú naozaj oveľa oveľa kvalitnejšie.

Milan VELECKÝ, redaktor

Čerstvé pečivo však cenovo poráža v obchodoch dopekané pečivo, ktoré na Slovensko privezú mesiace až roky hlboko zmrazené. Obmedziť jeho dovoz však vláda nemôže, a tak pekári musia boj nad ním vyhrať lepším pomerom kvality a ceny. Milan Velecký, RTVS.

Pekárov likvidujú aj vyššie mzdové náklady

Dátum: 24.01.2020
Zdroj: STV1
Strana: 6
Originál:

Janette ŠTEFÁNKOVÁ, moderátorka

Piečť **chleba** cez sviatky a počas víkendov sa už finančne neoplatí, a to pre zvýšené príplatky a vyššiu minimálnu mzdu. Pekárov okrem rastúcich mzdových nákladov trápi aj lacný dovoz zmrazeného a dopekaného pečiva. Brániť sa mu chcú návratom k tradičným receptúram a ručnej práci.

Milan VELECKÝ, redaktor

Aby sme ráno mali čerstvý **chlieb**, musia **pekári** pracovať aj v noci aj počas sviatkov. Patria medzi tých, ktorých sa zvýšenie príplatkov za tieto práce dotklo najviac.

Slavomír MORAVČÍK, konateľ Liptovských pekární a cukrárni Včela-Lippek

Pri **cenách pekárskych výrobkov** takých ako sú, sú nezaplatiteľné. Máme skutočne lepšie sviatky, soboty, nedele a v noci nepracovať, ako vyrábať, práve pre tie vysoké nočné a sviatočné príplatky.

Milan VELECKÝ, redaktor

Slavomír Moravčík má tri pekárne, v Likavke pri Ružomberku, v Liptovskom Mikuláši a vo Svite. Rovnaké problémy však trápia aj ostatných pekárov.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, predsedníčka Zväzu pekárov, cukrárov a cestovinárov

Situácia z roka na rok zhoršuje. Pekárom vstupujú do cenotvorby zvýšené náklady a v posledných troch rokoch sú to najmä mzdové náklady tak, že tá cena nezohľadňuje všetky tieto vstupy.

Milan VELECKÝ, redaktor

Pekári odhadujú, že mzdy a odvody budú tvoriť takmer polovicu ich nákladov. Ministerstvo pôdohospodárstva im však chce pomôcť, nie s týmito, ale inými nákladmi na dopravu.

Gabriela MATEČNÁ, ministerka pôdohospodárstva /SNS/

Chystáme takzvanú potravinársku zelenú naftu. Tá realizácia bude o to náročnejšia, ale o to viac určite pomôže takým prevádzkam, ako sú, ako sú potravinárske podniky.

Milan VELECKÝ, redaktor

Pekári na rast nákladov reagujú snahou zvýšiť svoje výnosy, a to návratom k tradičným receptúram a k ručnej práci.

Marek RAČKO, pekársky majster

Ručný **chleba** je špeciálny, pretože sa musí robiť ručne, aby boli tie všetky póry, chute a všetko ostatné zachované v tom **chlebe**.

Milan VELECKÝ, redaktor

Pekárne v Liptovskom Mikuláši denne upečú 15 až 20 tisíc **chlebov**. Z toho tretinu robia takto ručne. Čerstvé pečivo však v nových **obchodoch** cenovo poráža takzvané dopekané pečivo, ktoré na Slovensko privážajú hlboko zmrazené.

Milan LAPŠANSKÝ, riaditeľ sekcie potravinárstva a obchodu MPRV

To mrazené pečivo je v tom mrazenom stave niekoľko mesiacov až rokov. Čiže o čerstvosti, o tých výhodách, nemôžeme vôbec rozprávať.

Milan VELECKÝ, redaktor

Obmedziť dovoz takéhoto tovaru však vláda nemôže, a tak pekári musia boj nad ním vyhrať lepším pomerom kvality a ceny. Milan Velecký, RTVS.

Pekári v ohrození

Dátum: 24.01.2020

Zdroj: TA3

Norbert DOLINSKÝ, moderátor

Pekári na Liptove zápasia s existenčnými problémami. Vládu preto žiadajú o pomoc vo forme dotácií a daňových úľav. Niektorým čiastočne pomohli rekreačné poukazy. Zaplnené hotely totiž spotrebujú viac čerstvého pečiva. To však podľa pekárov nie je udržateľné a bez systémového riešenia hrozí viacerým z nich krach.

Peter REVÚS, redaktor

Efekt rekreačných preukazov pocítila výrazne liptovská pekáreň. Hotely penzióny v Nízkych a Vysokých Tatrách spotrebujú mesačne až o 80 ton pečiva viac.

Milan ŠTEFANISKO, pomocný pekár

Toto je zemiakový chlieb, ktorý sa pečie asi okolo takých 12 15 minút, aby bol pekne do zlatista upečený.

Gabriela MATEČNÁ, ministerka pôdohospodárstva

Zvýšil sa počet rekreantov nielen na Liptove, v Tatrách, ale aj v širokom okolí a práve táto pekáreň, ktorá tu je, pociťuje dopad rekreačných poukazov.

Slavomír MORAVČÍK, riaditeľ Liptovských pekární a cukrární

Z tej výroby obchodu odbytu je to v poriadku, ale zase narážame na ten problém, že však tie hotely sú otvorené aj v sobotu, aj v nedeľu, aj v pondelok a znova, čím viacej my vyrábame v noci a vo sviatok, tak tým produkuje horšie hospodárske výsledky.

Peter REVÚS, redaktor

Pekári majú existenčné problémy už najmenej 3 roky. Spôsobuje ich kombinácia viacerých faktorov. Ako napr. zavedenie nočných príplatkov, zvyšovanie minimálnej mzdy a tlak obchodných reťazcov na znižovanie cien pečiva.

Gabriela MATEČNÁ, ministerka pôdohospodárstva

Samozrejme určite iné opatrenia ako zníženie možnože daní a odvodového zaťaženia pre týchto podnikateľov je veľká vec, ktorou by sa mala zaoberať nielen terajšia, ale určite aj budúca vláda.

Tatiana LOPÚCHOVÁ, Slov. zväz pekárov, cestovinárov a cukrárov

Podľa nášho názoru, by do toho mal vstúpiť aj štát, pretože existuje v okolitých krajinách okolo nás rôzne dotačné mechanizmy, ktoré podporujú potravinárov. Tým pádom sa stavíme do polohy menej konkurencieschopných.

Peter REVÚS, redaktor

Najviac ohrozené sú malé rodinné pekárne. Takéto tradičné prevádzky likviduje aj mrazené pečivo dokupované v supermarketoch. Výroba chleba pritom nie je vôbec jednoduchá, receptúry sú prísne strážené.

Šimon ŠTEFÁNIK, miesič cesta na pečivo

Máme to aj v zmluve proste, že to nemôžeme povedať.

Peter REVÚS, redaktor

Priemyselné pekárne vyrábajú pečivo stále aj ručne, na Liptove je to približne tretina produkcie.

Marek RAČKO, majster pekár

Určite technologické postupy treba dodržiavať. Treba vnímať aj vonkajšie prostredie, či je zima teplo. Treba na to reagovať, je to veľmi dôležité.

Milan LAPŠANSKÝ, sekcia potravinárstva a obchodu MPRV SR

Ak rozmýšľame zeleno, ak nám záleží na tom ako naša planéta bude vyzerat' o pár rokov, treba zvážiť aj fakt, že mrazené pečivo väčšinou k nám prichádza tisícky kilometrov, nie je to pečivo vyrobené na Slovensku.

Peter REVÚS, redaktor

Ministerstvo pôdohospodárstva s niektorými pekármi spochybňuje aj kvalitu dopekaného pečiva. Relevantná štúdia, ktorá by však toto dokazovala, neexistuje. Peter Revús TA3.

